ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23ον | ΑΘΗΝΑΙ 15—31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 964

ΠΑΣΧΑ

Ἔφετος δύο Πάσχα ἑορτάζομεν μαζή. Τὸ Πάσχα τῆς πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία δίδει τὸ χέρι της τὸ ἅγιον καὶ δυνατὸν εἰς τὴν πατρίδα, ποῦ στενάζει ἀκόμη ὑπὸ δουλικὸν ζυγόν, καὶ ἡ πατρὶς σηκώνεται σιγά, σιγὰ καὶ θραύει τὰς ἁλύσεις της.

Ποτὲ ἡ θρησκεία δὲν ἀνταπεκρίθη τόσον εἰς τὸν προορισμόν της, ὅσον τὴν ἡμέραν, ποῦ ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὡδηγήθη εἰς τὴν ἀγχόνην, θῦμα ἑκούσιον εἰς τὸν ὡραῖον τῆς πατρίδος βωμὸν καὶ ὁ ἐπίσκοπος Γερμανὸς ὕψωνε μετὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ἁγίαν Λαύραν.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡ θρησκεία ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἰδανικοῦ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὴν ἐθέσπισεν ὡραίαν καὶ γεμάτην ἀγάπην καὶ αὐταπάρνησιν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην αἱ οὐτοπίαι τῶν τύπων κατηργήθησαν καὶ τὰ θρησκευτικὰ σύμβολα ἔγειναν πραγματικότητες.

Οἱ λειτουργοὶ τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ χρυσᾶ των ἄμφια καὶ τὰ βασιλικὰ σκῆπτρα, ἀφῆκαν τοὺς θρόνους τοὺς πολυτελεῖς καὶ τὴν προσήλωσιν εἰς τὰ ἰδανικὰ καὶ τοὺς πολέμους τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν ἀδελφικῶν ἀλληλοσπαραγμῶν.

Μὲ ράσα μοναχῶν, χωρὶς χρυσᾶ καὶ συνοδείας καὶ ἐπισημότητας, μὲ σκῆπτρον καὶ σημαίαν, καὶ ἐκεῖ καὶ ἐδῶ, ἡ ἐκκλησία ἔδιδε τὸ χέρι εἰς τὴν πατρίδα, ἑτοίμη αὐτὴ πρώτη νὰ κόψῃ τὰς ἁλύσεις, αὐτὴ νὰ δώσῃ δείγματα ἡρωϊσμοῦ, αὐτὴ νὰ θυσιάσῃ τοὺς μεγάλους καὶ ἐκλεκτούς της εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Μέσα εἰς τοῦ ἀγῶνος τὸν αἱματοκυλισμὸν καὶ εἰς τὰς φυσιογνωμίας τὰς ἁδρὰς τῶν ἀρχηγῶν, ἕνας μάρτυς πατριάρχης, ἕνας ἔνδοξος ἐπίσκοπος καὶ ἕνας Διάκος ἡρωϊκός καὶ θῦμα ὑπέροχον ἐξαγνισμοῦ εἶναι μορφαὶ ξεχωρισταὶ, ποῦ συγκλονίζουν ἀπὸ τὰ τέσσαρα ἄκρα τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον καὶ μεταδίδουν τὸν ἱερὸν πυρῆνα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Ἡ θρησκεία δὲν εἶναι πλέον ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ λόγια καὶ ὕμνους καὶ προσευχὰς μόνον. Γίνεται ἀρχηγὸς μὲ ἔργα, μὲ θυσίας, μὲ στερήσεις, μὲ πάλην καὶ μὲ νίκας καὶ μὲ θρίαμβον. Τὸ Πάσχα της δὲν εἶναι πλέον Πάσχα πνευμάτων μόνον καὶ ψυχῶν. Εἶναι Πάσχα πραγματικὸν δούλων. Πάσχα ἀγάπης καὶ αὐταπαρνήσεως καὶ ἀλληλεγγύης καὶ ἀλτρουϊσμοῦ.

Διότι ἡ ἐκκλησία, ἐλευθέρα καὶ σεβαστὴ ἀπὸ τὸν τύραννον κατακτητὴν, δὲν ἀγωνίζεται ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ της, δὲν ἐξεγείρεται διὰ τὰς ἐλευθερίας τῶν δογμάτων της, δὲν θυσιάζει τοὺς ἐκλεκτούς της ὑπὲρ τῶν ἰδικῶν της προνομίων.

Ἡ ἰδική της πάλη εἶναι ἀκριβῶς πάλη ὑπέρ πατρίδος, πάλη ὑπέρ τῶν δούλων τέκνων της, πάλη ὑπὲρ ἀγαπημένων ἀδελφῶν. Πατρὶς καὶ

πίστις βαπτίζονται μαζὴ εἰς τὸ μεγάλο βάπτισμα τοῦ αἵματος καὶ ἡ ἐκκλησία εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν δεήσεις της ἀδελφομένους εὐλογεῖ τοὺς ὑπὲρ πίστεως καὶ ὑπὲρ πατρίδος πίπτοντας. Ἀπὸ τὸν σύνδεσμον αὐτὸν κι' ἀπὸ τὸ βάπτισμα αὐτὸ τοῦ αἵματος, κάτω ἀπὸ καπνοὺς πυρίτιδος καὶ ἀπὸ γόους πόνου καὶ δάκρυα ὀδύνης καὶ ἑκατόμβας τοῦ θανάτου φοβερὰς γεννᾶται ἡ ἐλευθερία πάλιν, ποῦ τόσον ἄπονα εἶχε ταφῆ κάτω ἀπὸ πρεαιωνίους τόσων βαρβάρων διωγμούς....

Τὰ σήμαντρα κι' οἱ κώδωνες κτυποῦν περίχαρα κι' ἡ Ἐκκλησία πάλιν μὲ τὰ χρυσᾶ της ἄμφια καὶ μ' ἐπισκόπους καὶ Πατριάρχας καὶ διακόνους νέους τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα τῆς ἀναγεννήσεως ἑορτάζει μὲ χαράν. Χριστὸς Ἀνέστη!

Καὶ ἡ πατρὶς ἀνέστη ἀπὸ τὸν μαῦρον καὶ μακρὸν θάνατον τῆς δουλείας! Καὶ ἡ ἐλευθερία ἡ σιδεροδεμένη τόσους πολλοὺς αἰῶνας, ἔρχεται πάλιν, ζῶσα ἐκ νεκρῶν, φῶς νὰ σκορπίσῃ εἰς τὸ σκότος τὸ πυκνόν, καὶ ὕμνους νὰ τονίσῃ ἀναστάσεως, καὶ μὲ ζωὴν νεότητος καὶ ἐμορφιᾶς τὴν χώραν νὰ στολίσῃ τὴν δοξασμένην ἄλλοτε.

Χριστὸς Ἀνέστη! Καὶ ἡ πατρὶς ἀνέστη ἀπὸ τὸν μαῦρον καὶ μακρὸν θάνατον τῆς δουλείας. Καὶ ἕνα φῶς ὡραῖον ἀρχίζει νὰ φωτίζῃ τὰ ξεχασμένα ἐρείπια παλαιῶν θεῶν, ποῦ ἐδίδασκαν καὶ αὐτὰ στὴν ἰδικήν των ἐποχὴν τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος καὶ τῆς πίστεως. Μιᾶς πατρίδος φωτεινῆς τότε καὶ μεγάλης καὶ μιᾶς πίστεως ὡραίας ποῦ τὰ καλὰ καὶ τὰ ὑπέρλαμπρα ἐνέπνεε.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Φυσιογνωμίαι τοῦ 21
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΚΑΝΑΡΗΣ

Ὅλη ἡ βουλὴ τῶν προεστῶν σ' τὸ μόλο συναγμένη,
εἶπε πῶς ὄξω σ' τὴν ξηρὰ τοὺς Τούρκους θὰ προσμένει.
Τότ' ἔβγαλα τὸ φέσι
καὶ νὰ μιλήσω θάρρεψα, προβάλλοντας σ' τὴ μέση.
«Τίποτα, ἀρχόντοι, δὲ φελᾶ, μονάχα τὸ καράβι».
Γρικῶντας με ἕνα ἀπ' τὰ τρανὰ καλπάκια μας, ἀνάβει
καὶ τὸ φαρμάκι χύνει·
«Πιὸς εἶναι ἀφτὸς—καὶ πῶς τὸν λέν;—ποῦ συμβουλὲς μᾶς δίνει;»

Ἔτσι ἐχαθῆκαν τὰ Ψαρά. Κι' ἐγὼ φωτιὰ σ' τὸ χέρι
πῆρα, καὶ πέρ' ἀρμένισα κατὰ τῆς Χιὸς τὰ μέρη.
Κι' εἶπα ἀπὸ κεῖ—δὲ βάσταξα—μὲ χείλια πικρωμένα
«Νά, πῶς μὲ λὲν ἐμένα!»

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ

ΚΡΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τρία χρόνια τὴν πάλευε τὴν Τουρκιὰ σὰ λυσσαγμένη ἡ Τουρκοφάγα ἡ Κρήτη μαζὶ μὲ τὴν ἀναστημένη τὴ Ρωμιωσύνη. Τουφέκι δὲν ἔπεφτε στὸ Μωριᾶ ἢ στὴ Ρούμελη, ποῦ δὲν εὕρισκε τὸν ἀντίλαλο του στ' ἀκαταπόλετα τὰ Σφακιά. Τρία χρόνια σηκονότανε κ' ἔπεφτε τὸ ἡ ωϊκὸ τὸ ιησὶ στὴν τρομερή, τὴν ἄνιση τὴν παλαίστρα μὲ τὸ μυριόνυχο καὶ τὸ μυριόδοντο τὸ θεριό Ἦρθε ὁ τέταρτος ὁ χρόνος, τὸ δύσεχτο τὸ 1824, καὶ στὴν ἀπελπισιά του ἀπάνω ὁ Μαχμούτης γυρίζει κατὰ τὸ Μισίρι καὶ ζητάει τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ τὴν ταπεινωτικὴ τὴ βοήθεια. Ὁ ἀχόρταγος ὁ Μεχμὲτ Ἀλῆς, ὁ χασάπης τῶν Μαμελούκων, τί καλλίτερο γύρευε! Σὰν ὄνειρο τὄβλεπε μπροστά του ἕνα πέλαγο ἀπὸ αἷμα, μυριάδες ρωμιοποῦλες σκλαβωμένες, ἀμέτρητα ρωμιόπουλα σφαγμένα, πυραμίδες κεφάλια, καὶ τὸ μεγαλήτερο, τὴν ἀφεντιά του Πασᾶ τοῦ Μωριᾶ καὶ τῆς Κρήτης.

Σὰν ἀκρίδες ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ Μισίρι καὶ πλακώνουν ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ νησιοῦ οἱ ἀκολαστοι οἱ Ἀράπηδες κ' οἱ θεριόκαρδοι οἱ Τουρκαρβανῖτες. Ὅσο καὶ νὰ τοὺς δεκάτιζε τἀλάθευτο τὸ Κρητικὸ τὸ μολύβι, γυμνασμένοι καθὼς εἴτανε σὲ πόλεμο ταχτικό, δὲν ἀργήσανε νὰ κατορθώσουν ὅσα μιὰ Τουρκιὰ δὲν κατάφερε, νὰ σαρώσουν τὸν τόπο, χωριὰ καὶ χῶρες νὰ ρημάξουν, καὶ χριστιανῶν κόκκαλα νὰ σκορπίσουν ἀπάνω σὲ χῶμα αἰῶνες ζυμωμένο στὸ αἷμα.

Ὁ Χασὰν Πασᾶς ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν τὴν πλευρὰ τὸ εἶχε ἀρχινημένο τὸ πανηγύρι του μὲ τὶς δυὸ χιλιάδες νέους, γέρους καὶ γυναικόπαιδα ποῦ λὲς καὶ μὲ τὴ μυρουδιὰ τοὺς ξετρύπωσαν τὰ σκυλιά του στοῦ Μελάτου τὸ σπήλιο. Ὡς τὴν ἀκρογιαλιὰ κατέβαιναν οἱ φωνὲς ὅταν οἱ γέροι σφάζουνταν, οἱ γυναῖκες κοπαδιαστὰ κουβαλιοῦνταν σκλάβες, οἱ ἄντρες ἀλυσόδετοι σέρνουνταν κατὰ τὴ Σπιναλόγκα, καὶ μερικοὶ παπάδες ποῦ μένανε μαζί τους γιὰ θάρρος καὶ γιὰ παρηγοριά, δεματιασμένοι σὰ ξύλα ριχτότανε ζωντανοὶ στὴ φωτιά.

Ἀπὸ τὴ δυτικὴ τὴν πλευρά, κατὰ τὸ Σέλινο καὶ κατὰ τὸ Κίσαμο, τὰ ἑλληνικὰ τἄρματα τοῦ Τομπάζη εἴχανε χρυσωμένη τῶν πολέμων ἐκείνων τὴν ἱστορία μὲ τὴν τελευταία τους δόξα. Ὁ Χουσεήνης, τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ ὁ γαμπρός, εἴτανε φτασμένος στὴ Σούδα μὲ χιλιάδες καινούρια ἀγρίμια, ἡ φοβερὴ ἡ μάχη τῆς Ἀμουργέλας τὴν εἶχε θαμμένη καὶ θαμμένη τῶν Κρητῶν τὴν ἐλπίδα, οἱ ἀδάμαστοι οἱ Σφακιανοὶ φώλιαζαν τραβηγμένοι στὰ λεύτερα ὄρη τους, κ' οἱ τετρακόσες ψυχὲς ποῦ μαρτύρησαν τὸ φοβερώτερο μαρτύριο τῶν χρόνων ἐκείνων στὴ σπηλιὰ τοῦ Μελιδονιοῦ, εἶταν καὶ κεῖνες στὰ οὐράνια σταλμένες, καὶ φτερουγίζανε μαζὶ μὲ τὰ θύματα τοῦ Μελάτου.

Ἀπὸ τὸ μυριοθρήνητο τὸ Μελιδόνι ἀρχινάει ἡ ἱστορία μας, γιατί μὲ τοὺς τετρακόσους ποῦ οἱ ἄπιστοι πνίξανε στὸν καπνὸ τῆς φωτιᾶς ποῦ βάλανε στὴ μιὰ καὶ μονάχη τρύπα τοῦ σπήλιου, μαζὶ μὲ κείνους πῆγε κι ὁ Μανουσάκης, τῆς Μαριγίτσας ὁ νιόγαμπρος ὁ λεβέντης.

Κατέβαινε τὰ ματόβρεχτα μονοπάτια σὰν τρελλὴ ἡ ἀρχοντοποῦλα ἡ Μαριγίτσα μαζὶ μ' ἄλλες χωριανές της πολλές· ὅλες σκλάβες, ὅλες ὀρφανὲς ἀπὸ πατέρα καὶ μάννα, ἔρημες ὅλες ἀπὸ πατρίδα καὶ σπιτικό. Καὶ νὰ εἴτανε νὰ πῆς πηγαίνανε σὲ μοναστήρι νὰ κλειστοῦν ἢ καὶ ζωντανὲς νὰ ταφοῦνε σὲ κάποιο σπήλιο σὰν τὸ συγγενολογι τους στὴ σπηλιὰ τοῦ Μελιδονιοῦ! Σκοπὸς καὶ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ τους εἶταν ἡ ἀτιμία, τὸ ζωντανὸ τὸ μαρτύριο. Ἀρχηγὸς Τουρκαρβανίτης ἁρματωμένος μὲ μερικούς του βοηθοὺς Τούρκους, τὶς ὁδηγοῦσε κατὰ τὴ Σούδα. Ἐκεῖ τρικάταρτο καράβι περίμενε νὰ φορτώσῃ τὴ θλιβερὴ τὴν πραμάτεια ποῦ ἀπὸ χῶρες κι ἀπὸ χωριὰ παντοῦθε κατέβαινε. Τῆς Κρήτης ὁ ἀφρὸς, τῶν ἀνθῶν της, τὸ ἄνθος, τὰ πιὸ λαχταριστὰ καὶ τὰ πιὸ διαλεχτά της κορίτσια ἀπὸ κάθε μονοπάτι σέρνουνταν ἐκεῖ κάτου νὰ φορτωθοῦν καὶ νὰ πουληθοῦνε σκλάβες σὲ Ἀσία καὶ σ' Ἀφρική, καὶ μάπονη σκουντιὰ νὰ χωθοῦνε γιὰ πάντα στὰ βάθια τοῦ χαρεμιοῦ, δίχως μήτε θρησκείας παρηγοριὰ νὰ κρατήσουνε, μήτ' ὄνομα, μήτ' ἄλλο τῆς δολιας πατρίδας τους φυλαχτήρι.

Τἀνιστοροῦσε ἡ Μαριγίτσα ἀπὸ τὴ μιὰ τὸ τί τὴν περίμενε, θυμοῦνταν ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ἱερὸ τὸ λείψανο ποῦ μαῦρο καὶ κλρβουνιασμένο κοιτοτανε στοῦ Μελιδονιοῦ τὴ σπηλιά, τὸ λείψανο τοῦ πονεμένου της Μανουσάκη, ποῦ ὡς καὶ τὴ φωνή του τὴν ἄκουγε ἀκομα, τοτες ποῦ στὸ σπίτι τους μέσα τὴν παρακαλοῦσε νὰ φύγουνε πρὶν νὰ πλακώσῃ ἡ ἀρβανιτιά, καὶ κείνη πάσκιζε νὰ μαζέψῃ καὶ νὰ πάρῃ τὰ νυφικά της, ὥσπου πλάκωσαν τὰ θεριά. καὶ θαρρῶντας ὁ δολιος πῶς ἔφυγε κ' ἡ Μαριγίτσα μὲ τὴ μάννα του ποῦ τὴν ἔβλεπε κ' ἔτρεχε κατὰ τὸ σπήλιο, ἀφίνει τὴν ἀγαπημένη του πίσω καὶ φεύγει, καὶ κλειέται στὸ σπήλιο μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους, καὶ σὰν εἶδε ὕστερα πῶς ἔλειπε ἡ καλή του, πῆγε νὰ τρελλαθῆ. Ἄχ, εἶταν ἀργὰ πιά, ἡ ἀρβανιτιὰ τὸ εἶχε τριγυρισμένο τὸ σπήλιο καὶ το

μπομπάρδιζε. Κ' ἕνας μονάχος ποῦ γλύτωσε ἀπὸ τὸ μαρτύριο ποῦ τοὺς ἦρθε ἐκεῖ μέσα, καὶ γύρισε στὸ ρημαγμένο τὸ χωριό, τὴν ἀντάμωσε κρυφὰ τὴ σκλαβωμένη τὴ Μαριγίτσα καὶ τῆς εἶπε τοῦ καλοῦ της τὰ τελευταῖα λόγια Τὰ συλλογιοῦνταν ὅλ' αὐτὰ ἡ δύστυχη, καὶ σὰν ἀπόκαμαν τὰ γνατά της ἀπὸ τὴ θλίψη κι ἀπὸ τὴν τρεμοῦλα, καὶ τὴν ἔσπρωχνε ὁΤοῦρκος ἀποπίσω της μὲ τοῦ τουφεκιοῦ του τὴν κάνα, θόλων' ὁ ιοῦς της, πλημμύριζε ἡ καρδιά της, καὶ μὲ χείλη στεγνά, μὲ μάτια ὁλοάνοιχτα ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά, σίμωνε τὸν 'Αρβανίτη τὸν ἀρχηγό, καὶ μὲ λόγια ποῦ καὶ πέτρες θὰ ράγιζαν, τὸν παρακαλοῦσε τὸν ἄγριο νὰ τήνε λυπηθῇ καὶ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ πάῃ νὰ κλειστῇ καὶ νὰποθάνῃ μαζὶ μὲ τὸν ἀγαπημένο της. Ξέσπασαν τότες στὰ γέλοια οἱ Τοῦρκοι, κι ἀντιλαλοῦσαν οἱ λογγοι μὲ τἄσεμνα χωρατά τους.

Εἴτανε βράδυ βράδυ, ὁ ἥλιος ἔγερνε κατὰ τὰ κορφοβούνια, κ' οἱ σκλαβωμένες οἱ Κρητικοποῦλες κατέβαιναν ἀραδιαστὲς ἀπὸ τὸ τελευταῖο τους μονοπάτι, ἀποσταμένες, πρησμένα τὰ πόδια τους, ξέπλεκα καὶ σκόρπια τὰ μαῦρα μαλλιά τους, ποῦ κάθε λίγο τὰ συμμαζεύανε μὲ τὸ μαγουλήκι, μὴν τύχῃ καὶ τὶς παρακοιτάξουνε ξένοι, λησμονῶντας πῶς μήτε ἡ ὀμορφιά τους δὲν εἴτανε πιὰ δική τους. Βλέποντας ἀντίκρυ τὴ θάλασσα ἡ Μαριγίτσα, σφίχτηκε ἡ ψυχή της, κόμπωσε ὁ λαιμός της, σὰ νὰ τῆς ἔλεγε ἡ ἄπονη, ἡ ἀπέραντη θάλασσα πῶς μια γιὰ πάντα θὰ τὴ χωρίσῃ ἀπὸ τὸν τύπο της, ἀπὸ τὰ κοκκαλα τῶν ἀγαπημένων της, ἀπὸ καθετὶ ποῦ στὸν κοσμο λάτρεψε ἡ καρδιά της.

Σὲ κάθε ἀποσταμένο τους βῆμα ἐβγαίνανε ἀναστεναγμοὶ κι ἀναροφήματα ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τῆς ἀράδας ὡς τὴν ἄλλη, ὅταν οἱ ἄγριες οἱ φωνὲς καὶ τὰ γέλοια τῶν Τουρκων τὶς ἀφινανε ν' ἀκουστοῦνε.

Ἄλλη μισὴ ὥρα, καὶ περνοῦσαν ἀπὸ τὸ Αἰγυπτιακὸ τὸ στρατοπεδο. Κοντοστάθηκαν ἀμέσως καὶ κρύψανε τὰ πρόσωπά τους σὰ Χανούμισες, μὴν τύχῃ καὶ τὶς ματιάσῃ καὶ πέσῃ ἀπάνω τους στρατιώτης. Τίς φώναξε τότες ὁ Τουρκαρβανίτης νὰ μὴ φοβοῦνται, ἔδωσαν οἱ Τοῦρκοι μερικὲς σκουντιὲς ἀποπίσω τους, καὶ ξανάρχισαν τὸ διάβατους πλάγι τοῦ στρατοπέδου.

Ὁ χαλασμὸς εἶταν τώρα τελειωμένος στὴν Κρήτη, οἱ Σφακιανοὶ στὰ ὄρη κρυμμένοι, οἱ χῶρες καὶ τὰ χωριὰ καμένα, οἱ ἐκκλησιὲς ρημαγμένες, ἄλλη δουλειὰ γιὰ τἀγρίμια του ὁ Χουσεήνης δὲν εἶχε, τοὺς ἄφινε λοιπὸν κι ἀναπάβουνταν ὥσπου νἄρθῃ ἡ μαύρη ἡ ὥρα καὶ τοῦ Μωριᾶ. Κ' ἔτσι τὸ βράδυ βράδυ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ποῦ δὲν τοὺς ἔκαιγε πιὰ τὸ λιοπύρι, ποῦ ὁ μπάτης ψιλοφυσοῦσε, μοιρασμένοι σὲ παρέες οἱ στρατιῶτες γλεντίζανε μέσα στὴν ἁπλάδα με φαγοπότια καὶ μὲ παιχνίδια.

Σὰν τὰ λαγωνικὰ ποῦ μυρίζουνται ἄξαφνα κυνήγι καὶ ζωηρεύει τὸ μάτι τους, καὶ ξεχιμίζουν ἀνήσυχα καὶ λαχανισμένα ἀπὸ κάθε μεριά, καὶ πετοῦνε στὸν ἀέρα ἀληχτήματα ἀνυπόμονα, ἔτσι χιμίζανε Τοῦρκοι κι 'Αράπηδες κατὰ τὸ δρόμο ποῦ περνοῦσαν οἱ ἔρημες οἱ παρθένες κ' οἱ νιόπαντρες τοῦ παθιασμένου νησιοῦ. Μὲ τὶς φοβέρες ὅμως ὁ ἀργηγὸς ὁ Τουρκαρβανίτης τοὺς παραμέριζε.

Στὴν ἄκρη ἄκρη τῆς πεδιάδας, κατὰ τὸ γιαλό, κοντὰ στὰ καράβια, μέσα σὲ χωράφι ξεχωριστό, μιὰ ἀπὸ τὶς παρέες τὸ γλέντιζε μὲ τρόπο πιὸ ταιριαστὸ μὲ τὸ φυσικὸ τῆς ἄγριας ἐκείνης φυλῆς. Κρητικόπουλο λεβέντικο κι ἀψηλόλιγνο, μὲ τὰ χέρια πίσωθέ του δεμένα, καὶ τὸ σκοινὶ σὲ καρφὶ καλὰ κομπωμένο, ἀκουμποῦσε στὸν τοῖχο τοῦ χωραφιοῦ μὲ κεφάλι ἀσκούφωτο καὶ γερμένο, μὲ φορέματα ξεσχιμένα καὶ χωματιασμένα, στήθια ξετραχηλισμένα, πόδια ξυπόλυτα. Δέκα ὡς δώδεκα στρατιῶτες ἀπὸ τοὺς πιὸ διψασμένους τοῦ Χουσεήνη, μερικὰ βήματα μακριὰ στεκάμενοι στὴν ἀράδα, παραβγαίνανε, στὸν ἀγῶνα, ποιὸς νὰ πρωτομπήξῃ τὸ γυμνό του μαχαίρι στὰ στήθια τοῦ νέου. Ἔβλεπες καὶ στέκουντα ὁλόρθα δύο μαχαίρια, ἕνα στὸν ὦμο τοῦ παιδιοῦ, κ' ἕνα στὸ μερί, ἔτρεχε τὸ αἷμα, ἔννοιωθε δὲν ἔννοιωθε τὸ μισοζώνταν τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ἀπὸ τὸ τράντασμα ποὔφερνε στὴν καρδιά του κάθε μαχαίρι ποῦ χυνότανε καταπάνω του, ἄλλο χάμου νὰ πέφτῃ, ἄλλο στὸν τοῖχο νὰ χτυπάῃ, κι' ἄλλο νὰ καρφώνεται στὸ βασανισμένο κορμί του.

Ὁ ἥλιος βασίλευε μαζὶ μὲ τοῦ μισαπεθαμνου τοῦ Ζανουλάκη τὰ μάτια, τὴν ὥρα ποῦ περνοῦσε τοῦ Τουρκαρβανίτη ἡ συνοδία νὰ κατεβῇ στὸ λιμάνι. Ρίχνει ἡ Μαργίτσα ματιὰ κρυφὴ κατὰ τό χωράφι. Δεύτερη ματιὰ δὲ χρειάστηκε. Ξεπετιέται σέρνοντας φωνὴ σπαραχτικὴ σὰ νὰ τὴν ἔσφαζαν τὴν ἴδια τὰ τουρκικὰ τὰ μαχαίρια, πηδάει μὲς στὸ χωράφι, καὶ πρὶν νὰ νοιώσουν οἱ 'Αράπηδες ποῦθε ξεφύτρωσε τ' ἀναπάντεχο ἐκεῖνο τὸ φάντασμα, ἡ Μαριγίτσα ἀγκάλιαζε καὶ ξεφρενιασμένη μοιρολογοῦσε τὸν ἀδερφό της, ποῦ τέσσερεις μῆνες τὸν εἶχε χαμένο, τὸν ξακουσμένο τὸ Ζανουλάκη, ποῦ κάθε μάχης τοῦ χρόνου ἐκείνου τὸν εἶχε τσουρουφλισμένο ἡ φωτιά.

— 'Αδερφάκι μου, Ζανουλάκη! πάρε με μαζί σου νὰ λείψῃ τὸ κρῖμα, πάρε με στὴν ἀγκαλιά σου καὶ φέρε με στὸν καλό μου!

Δὲν μπόρε σἄλλο νὰ πῇ. Καὶ λόγια νὰ εἶχε δὲ θὰ πρόφταινε. Σὰν καπλάνια χυθήκανε καταπάνω της οἱ ἀγριεμένοι οἱ στρατιῶτες. Ἔφεγγαν τἀκόλαστα μάτια τους ἀπὸ χαρὰ σὰ διαβολική, μύρια οὐρλιάσματα βγάζανε τὰ ὀρθάνοιχτα στόματά τους, ὁ βαρὺς ὁ ἀχνὸς τῆς ἀναπνοῆς τους ἔλεγες καὶ τὴν ἔπνιγε, ὅση ζωὴ τῆς ἔμενε σὲ τέτοιο τρυφερὸ κορμὶ τῆς κακομοιρης.

Γύρισε ὁ μισοζώντανος ὁ Ζανουλάκης, ἔρριξε τὴ στερνή του ματιὰ στὸ φριχτὸ τὸ κακούργημα, καὶ μὲ βαθὺ καὶ κλαψάρικο στεναγμὸ ἀφίνει τελευταῖο ἀνασασμό.

Τὴν ξύπνησε ὁ στεναγμὸς ἐκεῖνος τὴ Μαριγίτσα ἀπὸ σάστισμα Κόλασης φοβερῆς. Λὲς κ' ἴσια στὴν ψυχή της τῆς ἔστειλε τὸ ἠρωϊσμο του ὁ ἀδερφός της μὲ 'τον τελευταῖο ἐκεῖνο του στεναγμό Λὲς καὶ τἅγιο Πνεῦμα τῆς κατέβηκε ἀπὸ τὰ οὐράνια καὶ τὴ στεφάνωσε μὲ τὴν ἀθώρητη τὴ χάρη ποῦ γλυκαίνει τοῦ μαρτύριου τὸ θάνατο Κι' ἀπάνω στὸ λογομαχητὸ τοῦ Τουρκαρβανίτη ποῦ φώναζε πῶς γιὰ κοινοὺς ἀράπηδες δὲν τὴν εἶχε τέτοια κοπέλλα, κι ἀπάνω σὲ μαχαιριὲς καὶ μαλώματα ἀναμεταξύ τους, σέρνει μαχαίρι ἡ Κρητικοποῦλα ἀπὸ τὸ κορμὶ τοῦ ξεψυχημένου της Ζανουλάκη, καὶ τὸ χώνει στὴ μαύρη καρδιά της.

Σὲ λίγη ὥρα ἡ συνοδία κατέβαινε στὸ λιμάνι, κ' οἱ Κρητικοποῦλες ποῦ φορτωθήκανε στὸ τρικάταρτο τὸ καράβι δὲν ξανακούστηκαν πιὰ μὲ τὰ χαριτωμένα τους τὰ ὀνόματα.

Ξεκινῶντας τὴν ἄλλη μέρα τὸ πλοῖο, κοίταζανοί κοπέλλες τὸ κορμὶ τῆς πανώριας ἀρχοντοπούλας ἀπάνω στὰ κύματα, δεμένο μαζὶ μὲ τὸν ἀδερφό της τὸ Ζανουλάκη. Τὰ κοίταζαν τὰ δυὸ κορμιὰ καὶ προσκυνοῦσαν κρυφὰ ἀπὸ τοὺς ναῦτες, — ἴσως τὸ τελευταῖο χριστιανικό τους προσκύνημα.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ[1]

Εἰκονογραφηθὲν ὑπὸ Θαλείας Φλωρᾶ.

'Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου

'Από τὰς ὀλίγας Ἑλληνίδας ποῦ ἔγραψαν ἕως τώρα διηγήματα βεβαίως ἡ 'Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου κατέχει τὴν πρώτην θέσιν.

Δυστυχῶς ἕνας θάνατος ἄγριος, πρόωρος, μαρτυρικὸς ἔκοψε τὸν δρόμον τοῦ θριάμβου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀσφαλῶς ἐβάδιζε, χαρὶς κἀν νὰ μείνῃ ὀπίσω τῆς μία συλλογὴ τῶν τόσων ὡραίων ἔργων της, νὰ ὁποῖα εἶναι δημοσιευμένα εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ περιοδικά Τὸ Μοναστήρι της ἀναδημοσιεύομεν σήμερον ὡς ἐπίκαιρον ἀπὸ ἕνα παλαιὸν φυλλάδιον τῶν «Παραθηναίων» μὲ τὰ ἐπίτηδες ὑπὸ τῆς κ. Θαλείας Φλωρᾶ γραφέντα σκίτσα.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΣΠΕΡΙΣ 865 — Μ Χ

Ἡ *αἴθουσα τῆς ζωῆς πλημμυρεῖ ἀπὸ τὴν χρυσῆν ἀριστοκρατίαν τοῦ Βυζαντίου.*

Γλυκομίλητοι ὅλοι, χαριτωμένοι, καλοὶ τραγουδισταί, ἐπερίμεναν ν' ἀκούσουν ψάλτη λυγερὸ 'Αποστολίτη[1] ποῦ θὰ ἔψαλλε γιὰ πρώτη φορὰ τῆς Κασσιανῆς τὸ τροπάριον

Ἡ Ζωὴ μὲ τὴν παρακόρη της τὴν Εὐδοκία, λάμπουν ἀπὸ εὐμορφιὰ καὶ σκορποῦν λόγια γλυκὰ καὶ γλυκύτερα χαμόγελα.

— Πῶς ; 'Αφηκες τὴν ἀποκοπτὴ τράπεζα[1] σήμερα; λέγει σιγὰ ἡ Ζωή.

Τὰ μάτια τῆς Εὐδοκίας, ἐκεῖνα τὰ ὁλόμαυρα μάτια, τὰ ὁποῖα ἐκλόνισαν τὴν αὐτοκρατορίαν, καὶ μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἐνόμιζεν ἡ Εὐδοκία ἡ Δεκαπολίτισσα, ἡ περιφρονημένη σύζυγος τοῦ Μιχαήλ, πῶς βλέπει τῆς κολάσεως τὴν πίσσα, ἄστραψαν.

— Εἶσαι ταραγμένη;

— Μὴ μὲ 'μιλῆς· μὴ μὲ ρωτᾷς, δέσποινα· ἦλθα ἐδῶ νὰ ξεχάσω ὅλην τὴν ἀηδία τῆς ζωῆς μου καὶ σὺ μὲ τὸ ἐνδιαφέρον σου, μοῦ τὰ ἔφερες πάλιν στὸ νοῦ. Ἡ ζωή μου . . . τί ἀηδία . . . . 'Ας ἦμαι λαμπροστολισμένη . . . ἂς παίζω στὰ χέρια μου τοὺς θησαυροὺς τῆς οἰκονόμου Αὐγούστας Θεοδώρας . . . . εἶμαι . . . εἶμαι ἕνας φρενοκόμος.

— Σώπα, μᾶς ἀκούουν.

— Χὰ χὰ χὰ χά . . . θὰ μάθουν τάχα νέα πράγματα . . . ὅλοι τὸ ξεύρουν . . . . μὰ ἤθελα νὰ μάθουν ὅσοι μὲ καταρῶνται . . . νὰ μάθουν, πῶς εἶμαι ὁ δυστυχέστερος ἀπὸ ὅλους τοὺς φρε-

[1] Ψάλτης τοῦ ναοῦ τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων.

[1] Ἡ τράπεζα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐδείπνει ὁ Αὐτοκράτωρ μετὰ τῶν ἐπισήμων ξένων.

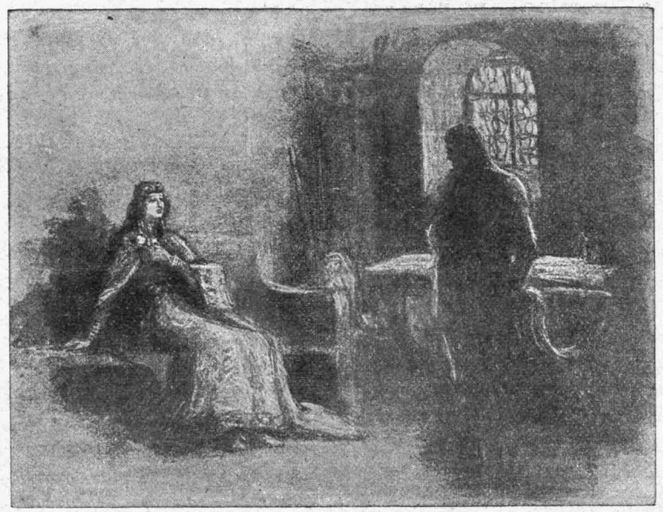

Εὐδοκία καὶ Βασίλειος

νοκόμους. Ἐγὼ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ δείρω τὸν τρελλό μου καὶ μάλιστα πρέπει νὰ τὸν σκουντῶ σὲ νέαις τρέλλαις, τρέλλαις ποῦ δὲν κινοῦν οὔτε τὸν οἶκτον οὔτε τὸ γέλοιο τῶν γυναικῶν, μόνον τὰ δάκρυα καὶ τοὺς σταλαγμοὺς τοῦ αἵματος. . . .

— Αὐτὴ ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἀηδία δὲν εἶναι πρώτη φορὰ ποῦ φωλιάζουν στὴν καρδιά σου, ἄ. . .εἶπα στὴν καρδιά σου; ἐσὺ δὲν ἔχεις καρδιά, ἔχεις μιὰ ἀχόρταστη ἀπὸ ὄργια καὶ ἀπὸ χρυσάφι νεράϊδα . Κρῖμα, εἶσαι πάλιν στὰ νεῦρα σου, καὶ εἶχα νὰ σοῦ ἀναθέσω μίαν ἐντολήν.

— Λέγε, μπορεῖ νὰ εἶναι διασκεδαστική.

— Βλέπεις ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν ὑψηλὸν ποῦ στέκεται σὰν ἱστορικὸς ἥρως. . . . .

— Ναί· πῶς ἰμοιάζει μὲ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον ! ! !

— Αὐτός . . . εἶναι ἀπὸ τοὺς δυσηρεστημένους. . .ἤθελα νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὸν κατακτήσης. . .μὰ ἴσως νὰ ὡρκίσθης πίστιν στὸν Μιχαὴλ σου . . . Χὰ χὰ χά.

— Αὐτόν; εἶπεν ἀφῃρημένη ἡ Εὐδοκία. . . .

— Ναί. . .ἐπίτηδες τὸν προσεκάλεσα· νὰ τὸν γνωρίσω ἐγώ ... δὲν ἠπερίμενα πῶς θὰ ἤρχεσο σήμερα . Τύχη ἀγαθή ..

— Δέσποινα, πλησιάζει νὰ συμπληρωθῇ τὸ τάξιμό σου· τρέξε στὸ μοναστῆρι καὶ φρόντισε γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς σου ἥσυχα. Ὁ Μακεδὼν ἂς μὴ σὲ φοβίζῃ· ἐγὼ τὸν ἀναλαμβάνω.

— Τί αὐτοπεποίθησις !! ἄχ ἔτσι κἐγὼ μιλοῦσα ἄλλοτε Ἔχει δίκῃο ἡ Εὐδοκία ἡ Δεκαπολίτισσα, ἡ σεβαστὴ Αὐγούστα μας, νὰ σοῦ διαβάζῃ νέους ἀφορισμούς. Μὰ ἔλα ... βλέπω πῶς ὁ Μακεδὼν μὲ τὸν Κωνσταντῖνον Ἴμβριον ἐμβῆκε εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν.. ἔλα ..ἂς ψηλαφήσωμεν τοὺς τύπους τῶν ἥλων τοῦ ἐχθροῦ μας... Ἐγὼ κατώρθωσα νὰ ἔλθῃ σήμερον.

Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Εὐδοκία ἐπλησίασαν τον νέον Μακεδόνα. Ἡ Ζωὴ παρεμέρισε σὰν νὰ μὴν ἐπερίμενε τὴν συνάντησιν ἑνὸς ἀγνώστου ξένου εἰς τὴν αἴθουσάν της.

— Μοῦ φαίνεσθε ξένος· πρώτη φορὰ σᾶς βλέπω στὴν αἴθουσάν μου. Ἀλλά...σταθῆτε... κἄπου σᾶς εἶδα βοηθῆστε με...

— Ἐγω, Δέσποινα, σᾶς βλέπω γιὰ πρώτη φορά.

— Ἄ, θυμήθηκα. Ἔχω τὴν προτομὴ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου Τοῦ ὁμοιάζετε.. Εὐδοκία, κόρη μου, τί συλλογίζεσαι; Μὲ ποιὸν ὁμοιάζει ὁ ἄρχων ἐδῶ;

— Ἄ ..ναί.. ἀλήθεια...παράξενο ..ναί...ναί.. μοιάζει μὲ τὸν Ἀλέξανδρο.

— Μὰ ἐκεῖνος ἦτο εὔθυμος· γιατί τόσο σκοτάδι στὰ μάτια σου, ξένε; Γιατὶ τόσα σύννεφα σωριασμένα στὸ μέτωπό σου; καμιὰ καρδιὰ ἄπιστη σ' ἐπλήγωσε στὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς ;

— Δέσποινα...

— Πῶς ἐταράχθηκες; Ἡ τρελλὴ νεότης...

— Ναί. Ἐγὼ δὲν εἶμαι νέος. Ἦλθα σήμερα ἐδῶ γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω. Ἀλήθεια, Δέσποινα, εἶσαι γυναῖκα ἐπικίνδυνη.

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἴμβριος ἐπλησίασε καὶ σιγὰ σιγὰ ἐψιθύρισε:

— Βασίλειε, χάθηκες· Δέσποινα, ἔπιε πολὺ πολὺ ὁ φίλος μου.

— Ἄφησε, Κωνσταντῖνε, μὲ κατηγοροῦν καὶ θέλω νὰ μὴν ἀκούω μόνον τὰ γλυκόλογα ποῦ μὲ λιβανίζουν. Λέγε, ξένε, ἐλεύθερα· καὶ ἂν μοῦ

δείξῃς τὸν κίνδυνο ἀπὸ ποῦ πηγάζει καὶ ποιὸν φοβερίζει, θὰ διορθωθῶ.

Ἡ Ζωὴ ξαπλώθηκε σὲ χαμηλὸ ἀνάκλιντρο καὶ ἡ Εὐδοκία μὲ παράξενη φλόγα στὴ σκοτεινὴ ματιά της, κάθησε στὰ πόδια της.

— Μὲ χαρὰ ξεφωνίζουν ὅλοι, πῶς ὁ Βάρδας ἔκαμε τὸ Βυζάντιον νέας Ἀθήνας,..αἴ...ἐγὼ τὸ θέλω Σπάρτην νέαν, μὲ πολίτας στρατιώτας καὶ μὲ νόμους δικαίους.

— Οἱ Ἀθηναῖοι, σὲ βεβαιῶ, Δέσποινα, δὲν θὰ διάβαζαν ποιήματα, ἂν οἱ ἐχθροὶ ὅπως ἐδῶ ἔδειχναν τὰ δόντια ἀπὸ πάνω καὶ τόσοι ἄλλοι δεξιᾷ καὶ ἀριστετᾷ.

— Δέσποινα, ὁ Θεοδόσιος ἀπαγγέλλει τὸ ποίημά του, εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος Ἴμβριος· καὶ θέλησε νὰ σύρῃ τὴ Ζωή!

— Τρέχω ν' ἀκούσω τὸ ποίημα καὶ θὰ ἐπιστρέψω νὰ σ' ἀκούσω, ξένε· κάθε ἄνθρωπος ποῦ ἔρχεται νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδος, «καλῶς ὥρισε».

Ἡ Ζωὴ μπῆκε στὴν αἴθουσα. Ἡ Εὐδοκία μὲ τὴν παράξενη θεοσκότεινη ματιά της ἔτρωγε τὸν Μακεδόνα καὶ τοῦ εἶπε σιγά, πολὺ σιγά...

— Ἔλα ν' ἀκούσῃς ἐγκώμια, ἔλα νὰ λιβανισθῇς μὲ τὸ λιβάνι ποῦ λιβανίζουν τὴ Ζωὴ καὶ τὸ Βάρδα.

Ὁ Μακεδὼν ἔτρεξε κατόπι της· καὶ ἀλήθεια ἕνας ὕμνος γιὰ τὸν Περικλῆ καὶ γιὰ τὴν Ἀσπασία, ποῦ ὁλοφάνερα μιλοῦσε γιὰ τὸ Βάρδα καὶ γιὰ τὴ Ζωή, ἔκαμε ὅλους νὰ ξεσπάσουν σὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμό. Ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ νέου Μακεδόνος πετάχθηκαν σπίθαις ἀπὸ περιφρόνησι καὶ μῖσος γεμάταις

Διάβασε καὶ ὁ Σταυράκιος ἕνα ποίημα θρησκευτικὸ στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ

Ὁ ψάλτης ὁ Ἀποστολίτης, μὲ φωνὴ γλυκειὰ καὶ λυγερὴ χρωμάτισε μὲ τέχνη καὶ μὲ δύναμι ἐκεῖνο τὸ παραπονετικὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς καὶ ὅλοι μὲ εὐλάβεια, μὲ θαυμασμό, μὲ συγκίνησι, τὸ ἄκουσαν.

Ἡ Ζωὴ εἶπε δυὸ λόγια στὸ Βάρδα καὶ ὁ νέος διωρίσθηκε πρωτοψάλτης στὴν ἁγία Σοφία.

Ὁ Βάρδας μὲ τὴ μορφή του τὴν εὐγενικὴ μιλοῦσε παράμερα μὲ τὸν Λέοντα τὸν μαθηματικὸν γιὰ τὴ σχολὴ τῆς Μαγναύρας καὶ ἐνῷ ὁ διδάσκαλος τοῦ μιλοῦσε γιὰ ἕνα πτωχὸ νέο ποῦ ἤθελε νὰ διακόψῃ τὰ μαθήματά του, ὁ Βάρδας ὑπεσχέθη νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν σχολήν, νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὸν προστατεύσῃ.

Σιγὰ σιγὰ κἄτι ἔλεγαν καὶ γιὰ τὴν πολιτική, μὰ συζητοῦσαν τόσῳ δυνατὰ γιὰ τὰ ἱπποδρόμια καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ αὐτοκράτορος ποῦ ἐθριάμβευε σ' αὐτά, ὥστε δὲν ἔφθανε ἡ συνομιλία ἡ πατριωτικὴ σὲ κανένος αὐτιά.

Ἡ Ζωὴ ἀφοῦ εἶπε ἀπὸ δυὸ λόγια εἰς ὅλους, ἦλθε πλησίον τοῦ Μακεδόνος.

— Τὸ βλέπεις; θέλω νὰ σ' ἀκούσω, δὲν θέλω νὰ μεθῶ μόνον μὲ τὸ λιβάνι τοῦ Θεοδοσίου.

— Δέσποινα, ὁ Θεοδόσιος μπορεῖ νὰ λιβανίζῃ· δὲν ἐσύρθηκε σκλάβος σὲ ἐχθρικὰ χέρια, δὲν τὸν ἔκαψε τὸ ἡλιοπύρι, καὶ τὸ ἀγριοβόρρι δὲν τὸν ἔδειρε. Δὲν διάβασε στὴν ἄγρια ματιὰ τοῦ θηρίου τὴν καταδίκη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ δὲν εἶδε τὸν ἥλιο κόκκινο ἀπὸ ντροπή, τὴ σελήνη χλωμὴ ἀπὸ ἀγανάκτησι γιὰ σχέδια ἀνίερα. Ἂς ψάλλῃ ὁ Θεοδόσιος, ἂς λέγῃ ὁ Σταυράκιος, ἐκεῖ κάτω μᾶς περιμένει σταυρὸς γιὰ νὰ σταυρωθοῦμε ἀνάποδα

Ἴσως ποτὲ κανεὶς δὲν σοῦ εἶπε τὴν ἀλήθεια.

— Λέγε...

— Ἂν ἄλλοτε το ἅρμα τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου τὸ ἔσυρεν ὁ τρόμος καὶ ἡ βία, τώρα οἱ καιροὶ ἄλλαξαν καὶ σέρνουν τὸ ἅρμα τῆς εἰρήνης. Τὸ ξέρω.. μὰ θὰ πῶ ὅσα πρέπει νὰ πῶ καὶ ἂς πληρώσω τὴν τόλμη μου μὲ τὴ ζωή μου.

Εἶπες πῶς μοιάζω τὸν Ἀλέξανδρο. Ἐκεῖ στὴ Μακεδονία ὁ Ἀλέξανδρος δὲν πέθανε. Ἐκεῖ ἡ μάνα κοιμίζει τὸ παιδί της μὲ τοὺς θριάμβους του. Τὸ τελευταῖο Μακεδονόπαιδο τὴν θέλει τὴν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ στὸν πόλεμο καὶ στὴν εἰρήνη.

Τέτοιο γάλα βύζαξα ἐγώ· καὶ ἔτρεξα φτωχόπαιδο, ἕτοιμο νὰ χύσω τὸ αἷμα μου γιὰ νὰ ἀληθέψουν τὰ ὄνειρά μας. Ἔτρεξα νὰ φιλήσω τὸ χῶμα τῆς νέας μητροπόλεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Κάτω ἀπ' τὸ λάβαρο νὰ πολεμήσω καὶ νὰ μὴν ποῦν πῶς νερούλιασε τὸ αἷμα τὸ Ἑλληνικό...

— Λέγε...

Τὰ λέγω σ' ἐσένα, Δέσποινα, γιατὶ σὲ ξέρω παντοδύναμη, κ' ἐγὼ τὴν θέλω τὴν γυναῖκα Ἀριάδνη, νὰ βαστᾷ τὸν μῖτον στῆς ζωῆς τὸ λαβύρινθο

Ἦλθα καὶ εἶδα τὰ χρυσοῦφαντα φορέματα νὰ σκεπάζουν κορμιὰ ἀνάξια.

Μὰ ἐγὼ δὲν ἀπελπίζομαι, Δέσποινα· οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ κόλακες ποῦ μετριοῦνται στὰ δάκτυλα, ἂς γράφουν στίχους καὶ ἂς διασκεδάζουν μὲ τὰ ἱπποδρόμια, τὰ ἀπομεινάρια τῆς ρωραϊκῆς ἀνατροφῆς.

Κάτω ἀπ' αὐτοὺς ποῦ μετριοῦνται στὰ δάκτυλα, ζῇ ἕνας λαὸς Ἑλληνικός· δὲν τοῦ σκεπάζει σάπια ρωμαϊκὴ πορφύρα τὸ κορμί.

Καὶ ὁ λαὸς αὐτὸς δὲν κοιμᾶται, δὲν ἀπέκαμε νὰ μεγαλουργῇ καὶ θὰ σηκωθῇ τιμωρός, νὰ δείξῃ τὴν καταγωγήν του.

Ἡ Θεοδώρα καὶ ἡ Κασσιανή

— Βασίλειε, εἶσαι τρελλός ... ἐφώναξεν ὁ Κωνσταντῖνος Ἴμβριος.

— Τρελλός, ἢ προφήτης. Λιθοβολίστε με, ἀλλὰ ἀκοῦστε με.

— Μάντι κακῶν· ὅλοι θέλομεν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὸν θρίαμβον· ὅλοι δι' αὐτὸν ἐργαζόμεθα Κωνσταντῖνε, ἄδικα ἀνησυχεῖς. Ὁ νέος εἶναι νεοφερμένος καὶ ἅμα μᾶς γνωρίσῃ καλά, θὰ μάθῃ τὸ ἔργον μας μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας του. Μὰ ἔχω μιὰ παρατήρησι νέε, πῶς ἀφοῦ εἶσαι τόσῳ θερμὸς πατριώτης, ξεχνᾷς στὸ πατριωτικό σου παραλήρημα, πῶς ἡ Ἑλλὰς ἔλαμψε μὲ τὰς καλὰς τέχνας, ὅσον καὶ μὲ τὰ πολεμικὰ μεγαλουργήματα; Ὁ Βάρδας προσπαθεῖ νὰ φέρῃ ὄχι μόνον τὰς Μούσας, ἀλλὰ ὅλο τὸ δωδεκάθεον.

— Ἤθελα τὸν Ἄρην, τὴν Ἐνυώ, τὸν φόβον, τὸν τρόμον, ἤθελα τὴν γνωστικὴν Ἀθηνᾶν, νὰ κεραυνώσῃ μὲ τὴν αἰγίδα της ὅλους τοὺς τριγυρινοὺς ἐχθρούς, νὰ μᾶς στερεώσῃ καὶ νὰ μᾶς ἡσυχάσῃ ἀπὸ παντοῦ, γιὰ νὰ ἤμεθα ἥσυχοι καὶ συγκεντρωμένοι νὰ πολεμήσωμε τὸν θηριώδη ἐχθρὸ ποῦ προβάλλει ἄγριος καὶ αἱμοβόρος...

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἴμβριος ἀπέσυρε τον νέον Μακεδόνα μὲ βίαν, ἐνῷ τοὺς παρηκολούθει ἀπειλητικὸ τώρα τῆς Ζωῆς τὸ βλέμμα. καὶ θεοσκότεινο ἀνεξιχνίαστο . . . τὸ βλέμμα τῆς Εὐδοκίας.

— Εἶπες πολλά, εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος· ἔπρεπε νὰ μὴν ὁμιλήσῃς ἀκόμη.

— Ναί, ἀλλὰ ὅλοι πρέπει νὰ μαθουν, ὅτι ὡμίλησα, ὅτι προειδοποίησα καὶ ὅτι...κατόπιν ἐκτύπησα.

— Ὅσα εἶπες πληρώνονται μὲ αἷμα.

— Ἤθελα νὰ μ' ἐφόνευαν...ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ κάμουν.

Ἐγὼ ὁμιλῶ μεγαλοφώνως· καὶ ἂν μὲ φονεύσουν θὰ πέσω μάρτυς τῶν ἰδεῶν μου. Μ' ἐννοεῖς; Τὰ λόγια μου τότε, ποτισμένα μὲ τὸ αἷμα μου, θὰ καρποφορήσουν καὶ ὁ λαὸς ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ ὁποίου βγῆκα καὶ ὁ ὁποῖος μ' ἀγαπᾷ...θὰ μ' ἐκδικήσῃ. Ἂς μὲ φονεύσουν.

Ἡ Ζωὴ πολὺ χλωμή, ἀπεφάσισε νὰ σιωπήσῃ. Αὐτὰ ὅλα ἦσαν πολὺ ἀνησυχητικὰ διὰ τὴν αὐτοκρατορίαν, διὰ τὸν Βάρδαν...ἀλλὰ ἐκείνη θὰ ἐκλείετο στὸ μοναστῆρι πλέον καὶ ἔπειτα τὸν ἀνέθεσε τὸν Μακεδόνα εἰς τὰ παντοδύναμα τῆς Ἰγγερίνης θέλγητρα.

Ἡ αἴθουσα ἐκενώθη. Ἡ Ζωὴ ἔμεινε μόνη· ὁ Βάρδας συνώδευσε τὴν Ἰγγερίνην εἰς τὰ ἀνάκτορα Ἐρρίχθηκε κατάκοπη σὲ ἁπαλὸ θρόνο, μισοέκλεισε τὰ μάτια της καὶ ἐσυλλογίσθηκε πολλὰ πολλά! Ἡ Θεοδώρα κλείσθηκε στὸ μοναστῆρι. Ὁ υἱός της ἔγεινε θηρίο...

Ἡ θαλαμηπόλος ἦλθε σιγὰ σιγά.

— Δέσποινα, περιμένει.

— Φέρε την στὸν κοιτῶνα μου.

Μιὰ γρηὰ μὲ ἄγριο πρόσωπο, μὲ κόκκινα μάτια, μὲ ἀκάθαρτα φορέματα ἐμβῆκε στὸν κοιτῶνα, ὅπου τώρα ἡ Ζωὴ ξαπλωμένη τὴν περιμένει.

— Σοῦ ἔφερα, Δέσποινα τώρα μὲ τ' ὁλόγιομο φεγγάρι, ἕνα καινούργιο φυλακτὸ διὰ τὴ

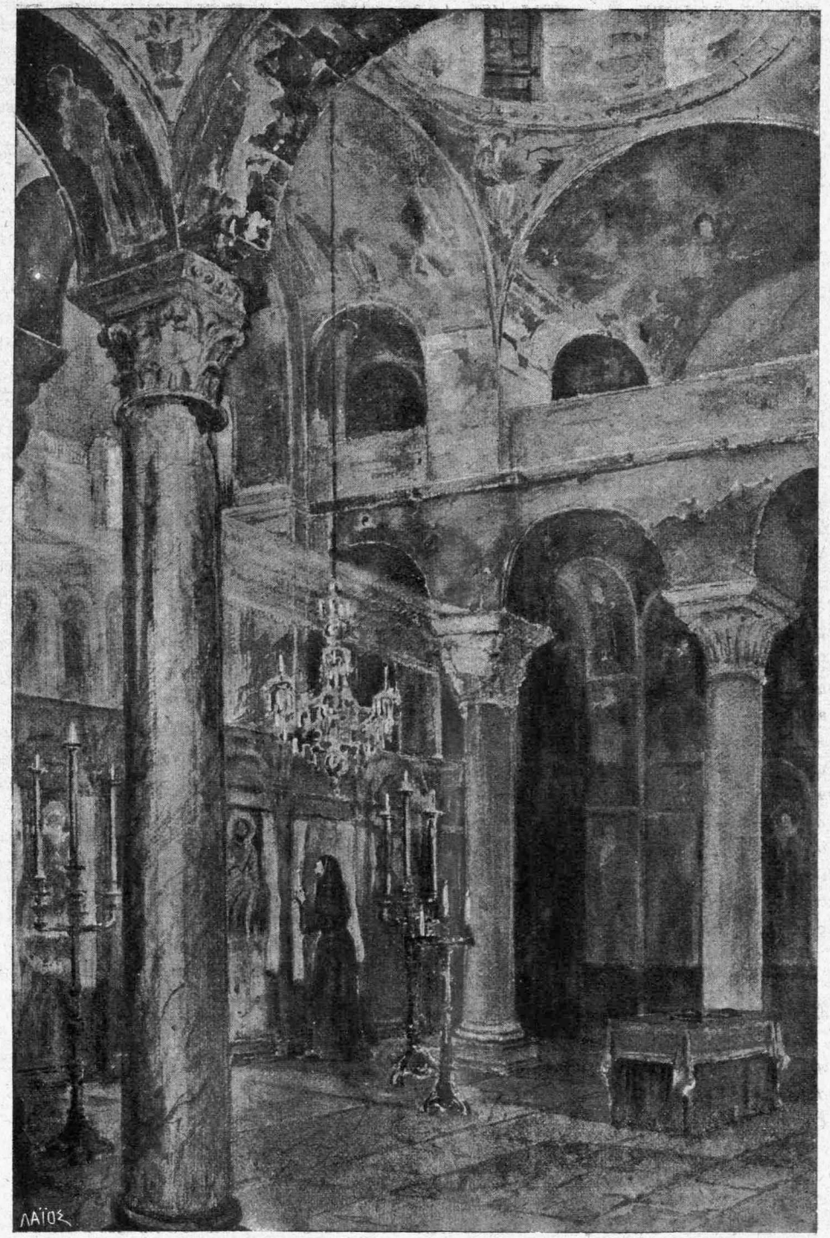

ΜΥΣΤΡΑΣ.—Α ΖΑΧΟΥ.—ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ

(Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Ἀδαμαντίου)

βασκανία, καὶ ἕνα βότανο γιὰ τὴν ἀγάπη.

— Τίποτε καινούργιο εἶδες στὸ ἄστρο μου; ρώτησε ἡ Ζωὴ μὲ ἀγωνίαν.

— Δέσποινα, πολὺ αἷμα εἶδα στὸ ἄστρο σου.

Ἡ Ζωὴ ἐχλώμιασε.

— Καὶ ὁ Βάρδας;

— Σοῦ ἔφερα τὸ περιστέρι Γιὰ ἰδὲ πῶς χτυπᾷ ἡ καρδούλα του! νά, ἔτσι λαχταρᾷ γιὰ σένα ἡ καρδιὰ τοῦ Βάρδα.

Αὐτὸ εἶναι ἀληθινὸ καὶ ὁλοφάνερο ὅπως εἶναι ἀλήθεια, πῶς εἶσαι ἡ εὐμορφότερη τῆς χώρας.

— Ἡ μητέρα μου σ' ἐπίστευε...

— Ἐγὼ τῆς προφήτεψα πῶς θὰ γένῃς βασίλισσα.

— Βλέπεις; δὲν προφητεύεις πάντα ἀλάθευτα.

— Ἄ...Δέσποινα!! Μήπως ἐσὺ δὲν εἶσαι ἡ ἀληθινὴ Αὐγούστα;

Ἡ Ζωὴ χαμογέλασε.

— Μὰ εἶσαι χλωμὴ λιγάκι. Ἴσως νὰ σ' ἐβάσκαναν. Ἔλα νὰ σὲ ξεβασκάνω. Φέρε τὸ κερὶ τῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ μυρωδικά Ἡ θαλαμηπόλος τὰ ἔφερε μὲ σεβασμὸν καὶ ἡ μέγαιρα ξεβάσκανε μὲ τὰ ξόρκια της καὶ μὲ τὴν βρωμερὰν ἀναπνοήν της τὴν ἀφροπλασμένην Δέσποιναν.

Ἔφυγεν ἡ μάγισσα, καὶ ἡ Ζωὴ προσευχήθηκε ὁλόθερμα στὴν προστάτιδά της Παναγίαν καὶ γλυκὰ ἀποκοιμήθηκε, ἐνῷ μέσα στὸν ὕπνο της, σὰν νὰ τὴν ἐτάραττε τὸ αἷμα ποῦ εἶδε ἡ μάγισσα, ἔλεγε βιαστικά...«Ἀπὸ 'κεῖ ἔρχεται τὸ αἷμα...ἀπὸ 'κεῖ...τρέξε, Εὐδοκία, κόρη μου .. τρέξε...πέτα...νὰ μὴ σὲ κατακρίνουν ὅτι καρκινοβατεῖς, ὅπως τὰ δαιμόνια τοῦ καλοῦ...τρέξε .,»

ΣΥΜΜΑΧΟΙ

Ἡ Εὐδοκία ἔτρεχε...ἔτρεχε...μένα σκοτεινὸ φόρεμα, χλωμή. μὲ τὴν θεοσκότεινη ματιά της.

Μέραις καὶ νύχταις τώρα συλλογίζεται τῆς παραμητέρας της τῆς Ζωῆς τὰ λόγια Τὰ μετρᾷ,τὰ ξαναμετρᾷ καὶ κάτω ἀπ' τὴν ἀχόρταγη νεράϊδα, νοιώθει μὲ ἀπορία πῶς ἔχει καρδιὰ καρδιά, καὶ καρδιά, γεννημένη γιὰ τὴν ἀγάπη

Ἀγαπᾷ. .ἂν ἡ ἀγάπη εἶναι κολυμβήθρα Σιλωὰμ καὶ ἐξαγιάζῃ καὶ βαπτίζῃ..εἶναι πρόθυμος νὰ φέρῃ μῦρο ν' ἀλείψῃ τοῦ ἀγαπημένου της τὰ πόδια καὶ νὰ τὸν σπογγίσῃ μὲ τὰ μεταξένια ὁλόμαυρα μαλλιά της. Καὶ νὰκούσῃ ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινά του χείλη. ἐκεῖνο ποῦ ἄκουσε ἡ παλιὰ ἁμαρτωλὴ ἀπὸ τὰ θεϊκά. Σὲ συγχωρῶ, διότι ἀγάπησες πολύ.

Τὰ μάτια της σκοτεινιάζουν πειὸ πολὺ ἐνῷ τὴν φέρουν τὰ τέσσερα ὁλόασπρα ἄλογα τοῦ ἁμαξιοῦ της γρήγορα σὰν ἀστραπή..στοῦ Μακεδόνος τὸ σπῆτι.

Κάτι ἀποφασιστικὸν φαίνεται στὸ συνοφρύωμά της,κάτι πολὺ φαρμακερὸ φέρνει σπασμοὺς στὰ χείλη της.

— Ὄχι.. ὄχι..ὄχι δὲν εἶμαι ἀξία... νὰ τὸν σώσω τὸν λατρευμένο μου, νὰ τὸν σώσω καὶ νὰ ἐξαφανισθῶ. . νὰ χαθῶ ἀπ' τῆς γῆς τὸ πρόσωπο· ἴσως ὁ Ἅδης ποῦ μὲ ξέρασε μὲ καταπιῇ καὶ πάλιν.

Ὁ Μακεδὼν τὴν ἐπερίμενε δηλ. ἐπερίμενε ἕνα ἄγνωστον, ποῦ τοῦ ἔγραψε πῶς θὰ ἤρχετο νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδος.. καὶ εἶχε τὸ θάρρος νὰ περιμένῃ. Ἦτο ἡ ἀπορία του μεγάλη, ὅταν εἶδε ἀντίκρυ του τὴν Εὐδοκίαν.

— Ἀπορεῖς; τοῦ εἶπε. . τί ἦλθα νὰ κάμω ἐδῶ; Αἴ μάθε .. ἦλθα νὰ σοῦ πῶ μιὰν ἀλήθεια.

— Ἀλήθεια; ἐψιθύρισεν ὁ Μακεδὼν μὲ χαμόγελο.

— Ναί, ἀλήθεια...

— Τὸ πτωχὸ δωμάτιόν μου, Δέσποινα, δὲν ἔχει θρόνους γιὰ τὰ μεγάλα βαρύτιμα φορεματά σου. Ἐδῶ εἶναι ὅλα φτωχὰ καὶ τὸ δωμάτιον γυμνὸ σὰν τὴν ἀλήθεια

Ἡ Εὐδοκία ἐρρίφθη στὸ ξηρὸ ἀνάκλιντρο καὶ σὰν νὰ παρακαλοῦσε εἶπε...

— Πρέπει νὰ ὁμιλήσω. Ἀλλά.. ποῦ νὰ εὕρουν τὰ χείλη μου, τοὺς θειϊκοὺς τῆς ἀληθείας τόνους; συνήθισαν τόσῳ πολὺ νὰ ψεύδωνται καὶ νὰ ἐπιορκοῦν.

Σηκώθηκε πάλιν, ἔβγαλε μίαν πόρπην ἀπὸ τὸ περιστήθιόν της διὰ ν' ἀναπνεύσῃ εὐκολώτερα καὶ εἶπε.

— Ἀδιάφορον . Τί εἶμαι; μὴν ἐξετάζῃς. Πρέπει νὰ μὲ πιστεύσῃς

Ἡ Ζωὴ μ' ἔδωκε παραγγελιὰ μεγάλη νὰ σὲ κατακτήσω...

Ἐγὼ ἡ Κίρκη νὰ κάμω καὶ σένα κτῆνος. Τὸν εἶδες τὸν αὐτοκράτορα νὰ κυλίεται στὴ λάσπη...

Ὁ Βασίλειος ἄγριος τὴν ἐπλησίασε.

— Ἄ.. στάσου μὴ βιάζεσαι . τώρα δὲν εἶναι καιρὸς νὰ μιλήσῃς· ξεύρω τί ἔχεις νὰ πῇς... τώρα ἄκουσέ με καὶ προπάντων πίστευσέ με. Προχθὲς ἔλεγες—ὅλα τὰ θυμοῦμαι τὰ λόγια σου ὅλα ..ἐδῶ χαράχθηκαν στὴν καρδιά μου— πῶς θέλεις νὰ σώσῃς τὸ Βυζάντιον. Εἶσαι ἕτοιμος νὰ θυσιασθῇς.

Ἡ Εὐδοκία τὸν ἐπλησίασε πολύ, ἡ φλογερὰ ἀναπνοή της ἔκαιε τὸν Βασίλειον..

— Ἡ ζωή σου...εἶναι ἀνωφελὴς θυσία. Πρέπει νὰ προσφέρῃς ἀκόμη μεγαλειτέραν θυσίαν ..

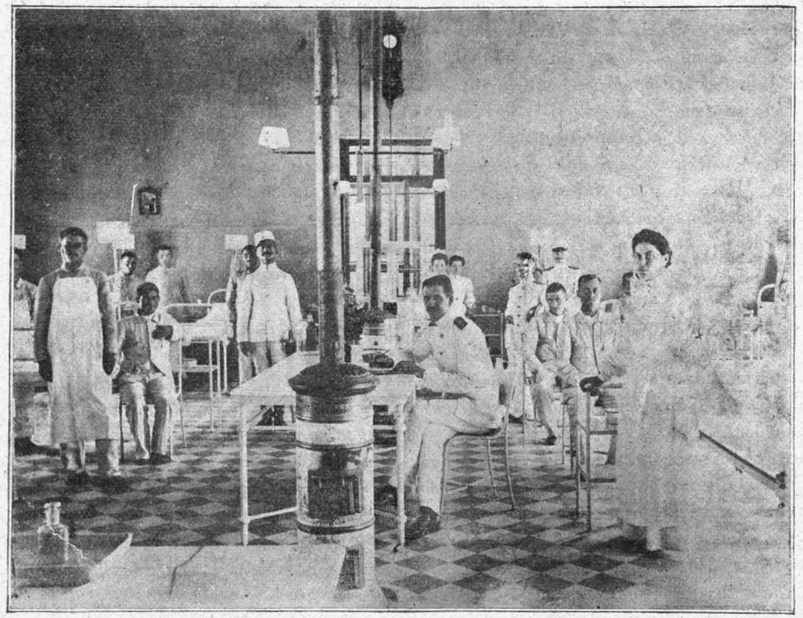

Αἴθουσα νοσοκομείου προσφύγων.

Ὁ Βασίλειος ἐγέλασε τώρα ἕνα ὁμηρικὸ γέλοιο.

— Ὡραία Δέσποινα, μήπως ὁ χειροτονήσας τὸν Γρύλον πατριάρχην, ἐχειροτόνησε καὶ σένα κατάσκοπον;

— Δὲν πιστεύεις. ἐχάθηκες ..

Ἐσύρθηκε στὰ γόνατά του...καὶ τὰ μάτια τὰ θεοσκότεινα τὰ ἔπλυναν καυτερὰ δάκρυα.

-- Πίστεψέ με...Λυπήσου τὴ νεότητά σου . λυπήσου τὴν δυστυχισμένη σου πατρίδα, ποῦ δὲν ἔχει πολλαὶς καρδιαὶς νὰ τὴν ἀγαποῦν καὶ τὴν πονοῦν, ὅπως ἐσὺ τὴν πονεῖς καὶ τὴν ἀγαπᾷς..Λυπήσου καὶ.. ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο.

— Τί εἶπες;

— Τίποτε. Μὴ μὲ διακόπτῃς· ὁ καιρὸς ὁ πολύτιμος περνᾷ. Μὲ ἐκλέγουν ὡς δήμιόν σου καὶ ἐγὼ προσφέρομαι σύμμαχός σου.

Μορφασμὸς ἀηδίας ἐζάρωσε τὰ χείλη καὶ τὸ μέτωπον τοῦ Βασιλείου.

Ἡ Εὐδοκία ὕψωσε τοὺς ὤμους της. Τῆς ἦτο ἀδιάφορος ἡ γνώμη τῶν ἄλλων, ὅπως ἄλλοτε, ὅταν ἔκαμνε τὸ κακόν, τῆς ἦτο ἀδιάφορος ἡ κοινὴ γνώμη.

— Σύμμαχοι. Ἐγὼ θὰ ἐκδικηθῶ ἐκείνους ποῦ μὲ ἔκαμαν ὄργανόν των καὶ ἐνέκρωσαν μέσα μου, ὅ,τι καλὸν ὑπῆρχε. Σὺ θέλεις τὴν πατρίδα σου ὑγιαίνουσαν καὶ μεγάλην. Οἱ ἐχθροί μας εἶναι οἱ ἴδιοι· συμμαχοῦμεν; . . Σιωπᾷς;

Λυγμὸς ἐξέσχισε τὰ στήθη τῆς ἑταίρας.

— Ἔχεις δίκῃο. Μία ἐπαῖτις προχθὲς δὲν ἐδέχθη τὴν ἐλεημοσύνην ἀπὸ τὰ χέρια μου· καὶ ὅμως ἐπεινοῦσε, ναί, ἐπεινοῦσε σοῦ λέγω...

Ἐγέλασε ἕνα γέλοιο ποῦ ἐξέσχισε τὸ στῆθός της περισσότερον ἀπὸ τὸν λυγμόν.

Μὰ σύ, θαρρῶ, δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ἀπορρίψῃς, ὅπως ἡ ἐπαῖτις, τὴν συνδρομήν μου. Σιωπᾷς...Αἴ, ἐγὼ θὰ σοῦ φανερώσω τὸ σχέδιόν μου ὅλον. Ἄρχισα, πρέπει νὰ τελειώσω καὶ γρήγορα μάλιστα, διότι μὲ περιμένει ὁ ἐστεμμένος τρελλός μου, νὰ κυλισθῶμεν μαζὺ στὸν βόρβορον.

Καὶ ὅμως ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ γυμνὸν δωμάτιόν ἀναπνέει κανεὶς ἐλεύθερα Ἄκουσε.

Ἂν δέχεσαι, ζήτησε τὴν θέσιν παρακοιμωμένου. Ὁ Δαμιανός, ὁ παρακοιμώμενος, ἀπόψε θὰ πέσῃ, διότι τὸ θέλει ὁ Βάρδας. Κατόπιν... ἐδῶ μὴ μὲ διακόπτῃς.

Ἡ ἑταίρα ἐκοκκίνισε. .μέσα στὰ θεοσκότεινα μάτια της κάτι ἔλαμπε μυστηριῶδες σὰν φῶς καυδήλας...ἢ σὰν σπίθα ἀγάπης ἀληθινῆς.

— Ἡ Ζωὴ ἔχει τάξιμο νὰ εἰσέλθῃ στὸ μοναστῆρι. Ὁ αὐτοκράτωρ τὴν μισεῖ καὶ θέλει νὰ ἑορτάσῃ μὲ παράξενον τρόπον τὴν ἀπαλλαγήν του. Ἀποφασίζει νὰ μὲ νυμφεύσῃ καὶ ν' ἀνα-

γορεύσῃ τὸν σύζυγόν μου συμβασιλέα. Μοῦ ἀφίνει ἐλευθέραν τὴν ἐκλογήν. Δέχεσαι..δέχεσαι τὸ αἶσχος, τὸ ὄνειδος αὐτό..ἐμένα σύζυγόν σου.

Ὁ Βασίλειος ὀπισθοδρόμησε...

— Παίζεις κωμῳδίαν.

— Κωμῳδίαν παίζω καθημερινῶς· ἀλλὰ τραγῳδίαν δὲν ἔπαιξα ἀκόμη καὶ θαρρῶ πῶς τώρα παίζω. Ἴσως νομίζεις πῶς φιλοδοξῶ νὰ γείνω σύζυγος τιμίου ἀνθρώπου..ἄ. ὄχι. ξέρω ποία εἶμαι καὶ τί κατήντησα. Ἂν δεχθῆς, θὰ ἦμαι σύζυγός σου μόνον, ὅσον εἶναι ἡ Εὐδοκία ἡ Δεκαπολίτισσα σύζυγος τοῦ Μιχαήλ· θὰ ἤμεθα σύμμαχοι. Πλησιάζεις πρὸς τοὺς ἰσχυρούς...ἂν δέχεσαι ..τότε μόνον ζήτησε τὴν θέσιν παρακοιμωμένου. Συχαίνεσαι τὰ ὅπλα τοῦ συμμάχου σου. .Συλλογίσου τὴν σωτηρίαν τοῦ δυστυχισμένου Βυζαντίου.

Ἐσκέπασε τὸ πρόσωπόν της μὲ τὸν πέπλον της καὶ ἔφυγε βιαστική...χωρὶς ἐκεῖνος νὰ τὴν κρατήσῃ καὶ χωρὶς ν' ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὴν θύραν, ἐνῷ τὰ χείλη του ἐψιθύριζαν:

— Ἡ γυναῖκα αὐτή..ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Σύμμαχός της ἐγώ; ἐγώ...καὶ ὅμως..Εἶναι ὁ μόνος δρόμος καὶ ἡ μητέρα μου ὠνειρεύθηκε πῶς θὰ βασιλεύσω

ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ 897 Μ Χ.

Ἡ Προποντὶς γλυκοφιλεῖ τὸ χλοερὸ νησάκι τοῦ Πρίγκηπος. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ βελονωτὰ φυλλώματα τῶν πεύκων βλέπει κανεὶς τοὺς μεγάλους τοίχους μοναστηριοῦ.

Τὰ μοναστήρια δὲν χρησίμευαν μόνον γιὰ ἀναχωρητήρια.ἀλλὰ καὶ γιὰ φυλακαίς.

Μὰ τώρα σ' αὐτὸ τὸ ὁλόασπρο μοναστῆρι ἡ ἡγουμένη Κασσιανὴ ἔδωκε ἄλλο σκοπὸ καὶ ἄνοιξε ἄλλο δρόμο. Ἡ ἀρχόντισσες ποῦ μαραίνονταν ἄεργαις στὴ σκιά του, προσεύχονται τώρα διαφορετικά.

—Ἀδελφαί μου,εἶπεν ἡ Κασσιανή, ἅμα τὴν ὠνόμασαν ἡγουμένην, ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνας ποῦ τὸ Βυζάντιον ἐφανέρωσε τὴν καταγωγήν του καὶ ἐξελλήνισε τὸν κατακτητήν του, βλέπω ἀκόμη τὸ φαρμάκι τῆς Ρωμαϊκῆς διαφθορᾶς.

Μία νέα ἀδελφὴ ψιθύρισε συλλογισμένη.

— Μήπως αὐτὸ τὸ φαρμάκι δὲν μᾶς ἐβίασε νὰ φύγουμε ἀπ' τὸν κόσμο τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ νὰ ζητήσουμε τὴν γαλήνη στὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ; Ἔξω ἂς βράζῃ ἡ διαφθορά..

— Ἄ. ὄχι, ἀδελφή μου αὐτὸ δὲν εἶναι χριστιανικόν Δὲν θέλω ἐγώ, ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης νὰ λατρεύεται μόνον στὰ μοναστήρια, γιατὶ τὰ μοναστήρια εἶναι ἄκαρπα καὶ δὲν καλλιτερεύουν τὸν κόσμο. Νὰ ζοῦμε εὐχαριστημένοις στὴν γαλήνη, ἐνῷ βράζει ἡ τρικυμία, εἶναι ἐγωϊσμός.

Ἔχω ἕνα σχέδιο νὰ σᾶς προτείνω· νὰ καλλιτερεύσουμε τὴν κοινωνία. Ν' ἀναθρέψουμε ἐμεῖς, μὲ τὰ δικά μας χέρια τὴ νέα γενεά Ἂς ἔρχωνται ἐδῶ τὰ νέα κοράσια νὰ ἐκπαιδεύωνται. Τί δόξα, ἀδελφαί μου, τί ἀληθινὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, νὰ καθαρίσουμε ἐμεῖς τὴν εἰκόνα του ἂν ἀπ' τὰ χέρια μας ξεπεταχθῇ πάνοπλος καμμιὰ Ἀθηνᾶ χριστιανή; Ἐγὼ ἔχω περισσευμένο καιρό.

Αὐτὰ τὰ λόγια εἶπεν ἡ Κασσιανὴ καὶ τώρα ἡ γλυκειὰ φωνή της σταλάζει κάθε χριστιανικὴ ἀρετή, κάθε ἑλληνικὴ εὐμορφιὰ στὰ σπλάχνα τῆς νεότητος.

Μὰ σήμερα, ἐνῷ ἡ σελήνη ἔδειχνε χλωμοὺς σὰν σάβανο τοὺς τοίχους τοῦ μοναστηριοῦ καὶ στὸ μεσουράνημά της ἔπαιζε μὲ τῆς Προποντίδος τὰ νερά, πῶς ἡ Κασσιανὴ δὲν κοιμήθηκε ἀκόμα;

Μιὰ γυναῖκα χλωμὴ καὶ ἀδύνατη στηρίζεται στὸν ὦμο της. Ἐπάνω στὴν χλόη μοιάζουν φαντάσματα.

Ἡ Κασσιανὴ ἡ ἀκούραστη φαίνεται κουρασμένη τὰ χείλη της τρέμουν, ἐνῷ τῆς ξένης τὰ μάτια γυρίζουν ἐκεῖ κατὰ τὸ Βυζάντιον, σὰν κάτι νὰ ζητοῦν, σὰν κάτι νὰ ὀνειρεύωνται.

Ἔξαφνα ἡ Κασσιανὴ γονάτισε

— Ἀδελφή μου, εἶπε, ἔζησες ἐπάνω στὸν λαμπρότερο τῆς οἰκουμένης θρόνο σὰν καλὴ χριστιανή Πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς συχώρεσες, ἄλλους φανερὰ σὰν βασίλισσα, ἄλλους μυστικὰ σὰν ἄνθρωπος. Συχώρεσε ἀκόμα δυὸ ἁμαρτωλὰ πλάσματα.

— Ἀδελφή μου, εἶπεν ἡ μοναχὴ μὲ ἀδύνατη φωνή. χωρὶς νὰ ξεκαρφώσῃ τὴ ματιά της ἀπ' τὸ Βυζάντιον, ὅλους τοὺς συγχωρῶ.. ὅλους.

— Τὸ ἕνα ἁμαρτωλὸ πλάσμα εἶμαι ἐγὼ ἡ δούλη σου. Ἡ ἁμαρτία φαρμάκεψε μόνον τὸν λογισμό μου Σὲ ζήλεψα ὅταν σὲ εἶδα νὰ περνᾶς μὲ τὸ μῆλο στὰ χέρια, ἡ νύφη ἡ ἐκλεκτὴ τοῦ Θεοφίλου. Μέσα στὸ μοναστῆρι ἦλθα νὰ κρύψω τὴ λύσσα μου. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἁμαρτωλὴ ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα.

Ἀργὰ μετάνοιωσα καὶ ἀφιερώθηκα στὸ Θεό μου καὶ ἔκλαψα μαζύ σου στὴ δυστυχία σου.

Ἡ μοναχὴ φίλησε τῆς Κασσιανῆς τὸ μέτωπο.

— Ἀγρύπνησες μερόνυκτα στὸ προσκεφάλι μου καὶ ἔσωσες τὴ ζωή μου καὶ μ' ἔδωκες λίγη γαλήνη.

— Μὲ συγχωρεῖς;

— Ἐγώ;

— Σὲ παρακαλῶ.

— Σὲ συγχωρῶ

Ἡ Κασσιανὴ σηκώθηκε.

— Τώρα ὑπάρχει ἕνα ἄλλο πλάσμα ἐδῶ σὺ ἴδιο μοναστῆρι. Ἔκαμε τὴν ἴδια ἁμαρτία...φιλοδοξία καὶ ζηλοτυπία. Μὰ ἡ ἁμαρτία δὲν φαρμάκεψε μόνον τὸν λογισμό της· ἐζωντάνεψε μέσα της καὶ κλόνισε τὴν αὐτοκρατορία.

— Ἄχ, μὴ μοῦ μιλῆς γι' αὐτήν τὴν γυναῖκα

— Ἀδελφή μου, τότε μὴ συγχωρῆς καὶ μένα. Αὐτὴ δὲν ἔπταισε περισσότερο.

— Ἂν μποροῦσε ἡ συγγνώμη μου νὰ διορθώσῃ τὴν καταστροφὴν ποῦ ἔφερε..ἂν μποροῦσε... Ἂς γίνῃ ὅπως θέλεις· τὴν συγχωρῶ. Ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσῃ κ' ἐμένα· δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ μὲ προσκαλέσῃ· ἡ Θέκλα μου σ' ἀγαπᾷ σὰν μητέρα της. Εἶναι προωρισμένη ὅπως καὶ ἡ βασιλοπούλαις ἡ ἀδελφαίς της, νὰ ζήσῃ ὅλην της τὴν ζωὴν ἐδῶ μέσα. Πεθαίνω εὐχαριστημένη ποῦ εἶσαι σὺ ἡγουμένη. Τί καταστροφή!! Ξύπνα, Θεόφιλε, νὰ ἰδῆς τὴν Θεοδώρα σου καὶ τὰ παιδιά σου. Ξύπνα Μὰ ὄχι κοιμήσου· ἔρχομαι ἐγὼ κατάκοπη καὶ καταπονεμένη, σιμά σου νὰ εὕρω γαλήνη καὶ ἀνάπαυσι.

— Ἀδελφή μου, ὁ καιρὸς εἶναι ὑγρός. Ἂν θέλῃς ἔλα στὸ κελλί σου ν' ἀναπαυθῆς.

Ἡ Κασσιανὴ τὴν ἔσυρε καὶ ἐστήριξε τὸ κλονιζόμενον βῆμα της.

Ὅταν περνοῦσε ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ μοναστηρίου, ἤκουσε βήματα καὶ ἀναφιλητό.

Ὡδήγησε τὴν Θεοδώραν στὸ κελλί της, τῆς εὐχήθηκε καλὴν νύκτα καὶ ἐμβῆκε στὸν ναόν, ὅπου ἡ Ζωὴ γονατισμένη ἐπάνω στὰ μάρμαρα ἔκλαιε καὶ προσηύχετο, προσηύχετο καὶ ἔκλαιε.

— Προσεύχεσαι ἄγρυπνος, ἀδελφή μου; Σοῦ φέρω γλυκὸ βάλσαμο στὸν πόνο σου. Ἡ Θεοδώρα σὲ συγχωρεῖ.

— Ἄ, εὐχαριστῶ· τὸ ἤξευρα, τὸ περίμενα.

— Ναί, ἀπὸ τὴν ἁγίαν Θεοδώραν δὲν πρέπει κανεὶς τίποτε ἄλλο νὰ περιμένῃ παρὰ μόνον ἀγάπην καὶ συγχώρησιν.

Ἡ Ζωὴ στήριξε τὸ μέτωπόν της στὰ μάρμαρα, τὰ δάκρυά της ξηράνθηκαν καὶ ἐψιθύρισε

— Σ' εὐχαριστῶ, γλυκειά μου Παναγία, ποῦ δὲν θύμωσες γιὰ τὰ χρόνια τὰ περισσότερα ποῦ ἔζησα στὸν κόσμο, μόνον μὲ συγχωρεῖς. Θὰ φορέσω περιδέραιον ἀπὸ ἀγκάθια, νὰ πονῇ ὁ λαιμός μου σὲ κάθε ἀναπνοὴ καὶ δὲν θὰ πιῶ νερὸ πέντε μέραις, ἐνῷ ξέρεις, ἐσὺ ξέρεις πῶς ὁ λάρυγγάς μου καίει κατάξερος.

Ἄ, θὰ τὸ τυραννήσω αὐτὸ τὸ κορμί· θὰ ξεπλύνω μὲ τὸ αἷμα μου τὰ χρόνια τῆς ἁμαρτίας καὶ θὰ κερδίσω τὸν Παράδεισο. Θὰ τὸν κερδίσω

Ἡ Κασσιανὴ εἶπε τὴν προσευχήν της καὶ ἔφυγε σιγὰ σιγά, ἀφοῦ γύρισε καὶ εἶδε μὲ πόνον τὴν ἁμαρτωλὴ ποῦ παρακαλοῦσε.

Μέγα στὸ γυμνὸ κελλί της, ποῦ τὸ ἐφώτιζεν ἀκοίμητο λυχνάρι, ἡ Κασσιανὴ εἶδε κοντὰ στὸ ψαλτῆρι της ἕνα γράμμα καὶ τὸ πῆρε μὲ χέρι παγωμένο, σὰν νὰ ἐμάντευε καινούργιο κεραυνὸ στὴς γραμμές του.

Εὐδοκία ἡ Ἰγγερίνη τῇ Κασσιανῇ

χαίρειν

Εὐχαριστῶ διότι μοῦ ἀπήντησες. Εὐχαριστῶ ποῦ δὲν ἀπέστρεψες τὸ τίμιον πρόσωπόν σου ἀπὸ τὸ τόσον αἶσχος ποῦ μὲ σαβανώνει.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν καὶ τὴν προστάτιδα Παναγίαν ὅτι ἀξιώνει ἐμένα τὴν ἁμαρτωλὴν νὰ ἀναπαυθῶ εἰς τὴν εὐεργετικὴν σκιὰν τοιαύτης πλατάνου.

Τὰ κοσμήματά μου ἐπώλησα καὶ τὰ χρήματα τὰ μοίρασα στοὺς πτωχούς.

Μὴν ἀνησυχῇς διὰ τὸ κράτος· ἐκεῖνο κρατύνεται στὰ χέρια τὰ στιβαρὰ τοῦ Βασιλείου.

Μὰ ἦτο ἀνάγκη ἐκτὸς ἀπ' τὸν φόνο τοῦ Βάρδα, νὰ γίνῃ καὶ ἄλλος φόνος.

Ὁ Μιχαὴλ ἔφθασε στὸ ζενὶθ τῆς τρέλλας. Τὸν στενοχωρεῖ ἡ εἰλικρίνεια τοῦ Βασιλείου.

Ἐνόμιζεν ὅτι ἠμπορεῖ καθημερινῶς νὰ τὸν μαστιγώνῃ, ὅπως τὴν παραμονὴν τῆς στέψεως. Μὰ ἐκεῖνος ἐδέχθη τότε τὴν μαστίγωσιν καὶ τὴν ἐταίραν ὡς σύζυγον, γιὰ τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος, ὅπως ὁ Χριστὸς ἐφόρεσε στέφανον ἀκάνθινον καὶ ψευδῆ πορφύραν.

Τώρα ἡ ἴδια ἀγάπη τοῦ ἐπέβαλε νὰ καθαρίσῃ τὸν θρόνον ἀπὸ τὸ τέρας, ποῦ τὸν κρημνίζει

Προχθὲς ὁ Μιχαὴλ μεθυσμένος ἠθέλησε νὰ φορέσῃ τὰ ἐρυθρὰ τῆς παντοδυναμίας του πέδιλα εἰς τὸν πατρίκιον Βασιλικῖνον,ἄλλοτε ἐρέτην, ὁ ὁποῖος κοσμιώτερος τοῦ κυρίου του, ἐδίσταζε νὰ τὰ φορέσῃ ἐμπρὸς εἰς τὸν Βασίλειον.

Ὁ Μιχαὴλ θύμωσε καὶ τοῦ εἶπε—ἔλα, φόρεσέ τα, μήπως τάχα ὁ Βασίλειος εἶναι εὐγενέστερος ἀπὸ σένα; Μάλιστα σὲ θεωρῶ ἀνώτερόν του, ἐγὼ θὰ σὲ ὑψώσω συμβασιλέα

Ἐγὼ δὲν κρατήθηκα. Ὁ Βασίλειος ἴσως θὰ ἐνόμισε πῶς ὡμιλοῦσεν ἡ σύμμαχος, ἐνῷ ἁπλούστατα ὡμιλοῦσεν ἡ ἐρωμένη.

— Κάθε πέτρα τοῦ Βυζαντίου, εἶπα, θὰ μιλήσῃ μὲ τὸν Βασίλειον, ἂν οἱ ἄνθρωποι τυφλοὶ δὲν βλέπουν καὶ βουβοὶ δὲν μιλοῦν.

Ὁ Μιχαὴλ ἀφρισμένος ὥρμησε νὰ μὲ πνίξῃ, ἐνῷ ὁ Βασίλειος ἐσταμάτησε τὸ παράφορο χέρι του. Μ' ἀπεμάκρυνεν ἥσυχα καὶ ἡ πάλη ἐξηκολούθησε. Ὁ Μιχαὴλ ἔπεσε νεκρός.

Σήμερον τὸ Βυζάντιον ἔχει ἄλλον πατέρα.

Πατέρα ἀληθινόν, ὁ ὁποῖος θὰ καλλιτερεύσῃ τοὺς νόμους, θὰ γυμνάσῃ τοὺς στρατοὺς καί... ποῦ τὸ ἀδύνατο, γυναικεῖο κεφάλι μου νὰ περιβάλῃ τὸ μεγάλο ἀναμορφωτικὸν ἔργον του!! Σήμερα ἦλθε εἰς τὰ δωμάτιά μου Ἠθέλησα νὰ τὸν προσκυνήσω, ἀλλὰ μ' ἐπταμάτησε.

Μ' ἔβλεπε μὲ τόσην ἀγάπην, ἡ καρδιά μου ἐκτυποῦσε δυνατὰ καὶ ἤθελα νὰ φιλήσω τὰ πόδια του...

— Ἡ ἀγαπητή σύμμαχος μας, δὲν ἐκφράζει καμμίαν εὐχήν; ἐψιθύρισε.

— Ὅλαι αἱ εὐχαί μου ἐξεπληρώθησαν, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποῦ τὸ Βυζάντιον ἀπέκτησε τοιοῦτον πατέρα.

Ἔτρεμα ἐγώ.. ἐτραύλιζα ..ἔγεινα ἄλλος ἄνθρωπος

— Εὐχαριστῶ, Αὐγούστα, εἶπε δυνατὰ τώρα καὶ τὰ χείλη του ἐφίλησαν τὸ μέτωπόν μου· ἐγὼ ἐκλονίσθησα καὶ μ' ἐστήριξε τὸ στιβαρὸ χέρι, ποῦ στηρίζει τὸ κλονιζόμενον Βυζαντινὸν κράτος.

— Ὤ, σ' εὐχαριστῶ· ἀλλὰ κ' ἐγὼ θὰ χαιρετίσω τὴν ἀνάβασίν σου εἰς τὸν θρόνον, ὅπως ἐγὼ ὀνειρεύομαι. Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω ὅμως, ποτέ, ὅ,τι μοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου.

Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἡ χρυσῆ ἐπέταξε,τὸν προσεκάλεσαν ἔξω Τὸ Βυζάντιον δὲν ἐστασίασεν ὅπως ἄλλοτε. Ἠσθάνθη ἀληθινὴν ἀνακούφισιν μὲ τὴν μεταβολήν.

Ἐγώ, ἀδελφὴ Κασσιανή, χαιρετίζω τὴν ἀνάβασίν του δίδουσα δεῖγμα τοῦ ἀπείρου ἔρωτός μου .ἀπομακρύνομαι... Ἐγὼ Αὐγούστα, δὲν εἶμαι ἀξία. Τὸ ἀναγνωρίζω μὲ συντριβὴν καὶ κλείομαι στὸ μοναστῆρί σου. Ἀρκετὸν καιρὸν τώρα μὲ τὸ αἴσχός μου σαβανώνω τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου

Εἶναι περασμένα μεσάνυκτα Ἡ πόλις κοιμᾶται κ' ἐγὼ διακόπτω τὴν ἐπιστολὴν διὰ νὰ προσευχηθῶ. Δὲν προσεύχομαι διὰ τὸν ἑαυτόν μου καὶ ἴσως ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης μὲ εἰσακούσῃ Εὔχομαι ν' ἀληθεύσουν ὅλα τὰ ὄνειρα τοῦ Βασιλείου μου, νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα τὰ σχέδιά του. Καὶ τὸ Βασίλειον νὰ γίνῃ βασιλικώτερον μὲ τὸν Βασίλειον.

Μὰ πῶς πονῶ! Ἂν ἤμην ἀξία, ἡ εὐτυχία θὰ ἦτο δυνατὴ γιὰ μένα Τὸ αἰσθάνομαι. μ' ἀγαπᾷ . μ' ὠιόμασεν Αὐγούσταν μὲ τόσην τρυφερότητα.

Αὔριον περίμενέ με δὲν εἶμαι ἀξία, μὴ φοβῆσαι ἀδελφή μου, δὲν σὲ λησμονῶ.

Θὰ σταλάξῃς γαλήνην στὰ στήθη μου;...Φοθοῦμαι μήπως «καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπόν του».

Ἡ Κασσιανὴ ἐδίπλωσε τὸ γράμμα καὶ συλλογίσθηκε πῶς ἀπὸ διαφορετικά μονοπάτια ἡ πεντάμορφαις τοῦ Βυζαντίου ποῦ ἔτρεξαν νὰ πάρουν τὸ μῆλο ἀπ' τοῦ Θεοφίλου τὰ χέρια, κατήντησαν ὅλαις στὸ μοναστῆρι. Συλλογίζεται τὴν Εὐδοκία τὴν Ἰγγερίνη καὶ τὸ φιλοσοφικὸ μυαλό της σχηματίζει τὴν ἰδέα, ὅτι στὰ μάτια τοῦ κόσμου φαίνεται τὸ μοναστῆρι χωνευτῆρι, ἀπατᾷ τὸ ὁλόμαυρο ράσο Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἡ κάθε μοναχὴ κάτω ἀπ' τὲ ράσο φυλάττει τὸν τύπο της ἀναλλοίωτο καὶ μέσα στὴς στερεότυπαις προσευχαῖς καὶ μέσα στὴν ἀσκητικὴ ζωή.

Πλησιάζει τὸ παράθυρον· ἡ αὐγὴ ἐρρόδιζε καὶ ἡ Κασσιανὴ εὐχήθηκε στὴν Κωσταντινούπολιν γλυκοχάραγμα νέας ζωῆς. ξημέρωμα τελείας ἐξημερώσεως.

Καὶ ἐνῷ τὰ χείλη της ἐψιθύριζαν τὴν πρωινὴ προσευχή της. ἡ καρδία της ἡ εὐγενικὴ αὐτὰ εὐχήθηκε μὲ παράπονο.

— Ὑπεραγία Θεοτόκε, χάρισε γαλήνη στὴ συνείδησι· ἂς ἀντηχήσῃ πάλιν τὸ Εἰρήνην ὑμῖν νὰ εἰρηνεύσουμε μὲ τὸν ἑαυτόν μας πρῶτα πρῶτα...γιατί . κινδυνεύει ἡ πόλις σου ὁλόκληρος νὰ κλεισθῆ στὸ μοναστῆρι.

Ἀπὸ μακουὰ ἐπρόβαλε ἀσπροχρυσο πλοιάριο καὶ ἡ Κασσιανὴ διέκρινε τὴν Εὐδοκία καὶ τῆς ἐφάνηκε πῶς φοροῦσε ἀκτινωτὸν ἁγίας, τόσῳ μεγάλη, τόσῳ ὑπεράνθρωπη εὕρισκε τὴν θυσία της.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εὐδοκία Ἰγγερίνη.

Τὰ ὀρφανὰ προσφυγόπαιδα.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

«Ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας—Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἔστε ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός, λέγει ὁ θεῖος Παῦλος». Ὁ Ἰουδαϊσμὸς ἦτο τύπος καὶ σκιά, τῆς οὐσίας καὶ ἀληθείας, τοῦ Χριστιανισμοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι ἑώρταζον τὸ Πάσχα διὰ τῶν ἀζύμων καὶ τοῦ ἀμνοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ προφήτης Μωϋσῆς εἶχε διατάξει τοῦτο, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν ἐλυτροῦντο κατὰ βούλησιν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ ἔπρεπε νὰ καταναλωθῇ ὁ ἀμνός, καὶ νὰ μὴ συντριβῇ ὀστοῦν αὐτοῦ. Καὶ ἐξετελέσθησαν αἱ ὁδηγίαι τοῦ προφήτου καὶ ὁδηγοῦ Μωϋσέως. Ἀλλὰ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς» ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ θυσιασθείς, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου, τὸν ὁποῖον ἐξεικόνιζεν ὁ ἄλλοτε ἀμνὸς τοῦ Πάσχα καὶ ἔτι παλαιότερον ὁ δοθεὶς παρὰ τοῦ Ἀγγέλου εἰς τὸν πατριάρχην Ἀβραάμ, καὶ ἐχάρη χαρὰν μεγάλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ πατριάρχης ἰδὼν εἰς τὴν γραφομένην παράστασιν τὴν ἐπαγγελθεῖσαν σωτηρίαν τοῦ Κόσμου. «Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη».

«Ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς» ὁ ὢν ἡ οὐσία τῆς σκιᾶς ἐκείνης, ὁ λαβὼν τὸν ἐπὶ τῆς Τραπέζης ἔνζυμον ἄρτον δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ὅτε ἔφαγε τὸ τελευταῖον δεῖπνον μετὰ τῶν μαθητῶν Του, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν διεμοίρασεν εἰς αὐτούς, ἐπισφραγίζων τὸ μυστήριον διὰ τῶν λόγων Του. «Λάβετε, φάγετε· τοῦτο ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ἡμῶν διδόμενον. Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας· ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Ἔδωκε τὴν λογικὴν καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, κατήργησε τὰς θυσίας τῶν αἱμάτων. Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν, εἶπε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ τοῦ προφήτου καὶ ἀλλαχοῦ. Καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου. Ὅταν ἐλυτρώθη τῆς δουλείας ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ διάστημα τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν, τὰ ὁποῖα διήνυσεν εἰς τὴν ἔρημον, ἐτρέφετο διὰ τοῦ μάννα· τὸ μάννα ἔπιπτεν ἄνωθεν κάθε πρωΐ. Ἡ τροφὴ ἐκείνη, ὁ ἄρτος ἐκεῖνος ἦτο τυπικός, προτυπῶν τὴν Αὐτοαλήθειαν, Ἐκεῖνον, ὅστις ἔμελλε νὰ καταβῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ πρῶτος ἐρρώνυε καὶ ἔτρεφε πρὸς καιρὸν τὸ σῶμα, καὶ εἶχε δοθῇ μόνον εἰς τὸν Ἑβραϊκὸν κόσμον· ὁ δὲ δεύτερος ἤθελε τρέφει τὴν ψυχήν, ἤθελεν εἶσθαι αἰώνιος, κα

ἐδόθη εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἄνευ διακρίσεως φυλῆς. «Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ.» Ὁ δώσας ζωὴν τῷ κόσμῳ διὰ τοῦ λόγου Του ὁ τρέφων τὴν ψυχὴν δι' αἰῶνα τὸν ἅπαντα, διότι τὴν ἀπαλλάσσει τοῦ ψυχικοῦ θανάτου. «Ὁ ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε» Ὁ ἐρχόμενος διὰ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀκραδάντου πίστεως δὲν θέλει πεινάσῃ καὶ δὲν θέλει διψήσῃ τὴν πεῖναν καὶ τὴν δίψαν τὴν ἀκόρεστον, τῆς ἀπιστίας καὶ πλάνης, τὴν φέρουσαν εἰς βαθύτερον πάντοτε ἁμαρτίας σκότος, εἰς τὸν βόρβορον, εἰς τὴν ἀπώλειαν. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος, εἶπεν ἡ Ἁγία Γραφὴ πάλιν, ἤτοι ἐκ τῆς καρδίας αὐτοῦ.—Καὶ ἔρρευσαν ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος ἀπὸ τὰ χείλη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ μαθητῶν, καὶ ἀπὸ τὰ χείλη τῶν διαδόχων των, τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων καὶ παρέσυραν πᾶν τὸ προστυχὸν ἐναντίον, καὶ μαχαίρας καὶ θρόνους καὶ φλόγας πυρὸς ἔσβυσαν,καὶ κενοφωνίας σκληρῶν τυράννων καὶ αἱμοβόρων διωκτῶν ἐπέκλυσαν καὶ κατεπόντισαν· καὶ ἐξακολουθεῖ ῥέον τὸ ζῶν ὕδωρ, τὸ καθαῖρον τὸν ρύπον τῆς ἁμαρτίας, τὸ σβενύον τὴν φλόγα τῶν παθῶν, τὸ θεραπεῦον τὴν ξηρότητα καὶ τὴν ἀκαρπίαν τῆς ἀπιστίας. Τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον ἡ ἄκρα αὐτοῦ φιλανθρωπία ἐδίψησε διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ παθόντος πλάσματός του. Δός μοι πιεῖν, λέγει, κατ' οἰκονομίαν, πρὸς τὴν ἐπιδεκτικὴν διδασκαλίας καὶ ἐπιστροφῆς, ἄδολον Σαμαρείτιδα. Καὶ τὸ μὲν ὕδωρ δὲν ἤγγισε· τὸ ἀφῆκε κατὰ μέρος· ἤρχισεν ὅμως διδάσκων εἰς αὐτὴν τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας· καὶ ἐσώθη ἡ διψῶσα φῶς διδασκαλίας, ἐβαπτίσθη μετὰ τῶν πέντε θυγατέρων της, καὶ διὰ τοῦ ἐναρέτου βίου της καὶ τῶν εὐαγγελικῶν ἔργων της ἔλαμψεν εἰς τὸν Χριστιανισμόν, ἥτις εἶνε, ὡς γνωστὸν ἡ ἁγία Φωτεινή, τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον τῆς ἐδόθη εἰς τὸ βάπτισμα,καὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας εἶνε ἀφιερωμένος ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐν Σμύρνῃ ναός. «Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν· ὃς δὲ πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἥτις ἐνιδρυομένη εἰς τὴν ψυχὴν γίνεται πηγὴ ἀέναος, βλύζουσα καὶ πλημμυροῦσα. «Ὕδωρ ζῶν νοεῖσθαι τὴν χάριν, λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, τοῦ θείου πνεύματος· τοῦτο γὰρ διαφόρως ὀνομάζεσθαι, πρὸς τὰς διαφόρους ἐνεργείας αὐτοῦ, νῦν μὲν ὕδωρ, ἄλλοτε δὲ πῦρ· ἀλλ' ὕδωρ μέν, διότι καθάπερ τὸ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ κατιόν, ζωοποιεῖ καὶ τρέφει· καὶ μονοειδὲς ὂν ἐνεργεῖ πολυτρόπως, λευκαῖνον μὲν ἐν κρίνῳ, μελαῖνον δὲ ἐν ναρκίσσῳ, ἐρυθραῖνον δὲ ἐν ῥόδῳ, πορφυρίζον δὲ ἐν ἴῳ· καὶ γλυκαῖνον μὲν ἐπὶ τῆς συκῆς, πικραῖνον δὲ ἐπὶ τῆς ἀψίνθου· οὕτω καὶ τὸ θεῖον πνεῦμα ἐξ οὐρανοῦ κατιόν, ζωοποιεῖ καὶ τρέφει τὴν ψυχήν· καὶ ἓν ὄν, εἰς διαφόρους ἐνεργείας διαιρεῖ τὴν χάριν καὶ δύναμιν. Πῦρ δέ, διότι καθάπερ τὸ πῦρ, μονοειδὲς ὄν, διαφόρως ἐνεργεῖ, θερμαῖνον, φλέγον, φωτίζον, καθαῖρον, οὕτω δὴ καὶ τὸ θεῖον πνεῦμα.»—«Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός». Τὸ νέον φύραμα, τὰ ἄλλοτε ἄζυμα, ὁ νέος λαός, ὁ νέος ἄνθρωπος, ὁ ἀνακαινιζόμενος καὶ ἀναγεννώμενος διὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ τοῦ βαπτίσματος Αὐτοῦ, ἀλλά, ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα» νέον κατὰ τὸ φρόνημα, νέον κατὰ τὰ ἔργα. «Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ.» Ὁ νέος ἄνθρωπος, ὁ ἀπολαβὼν τὴν υἱοθεσίαν,πᾶς ὁ εὐτυχήσας νὰ γεννηθῇ ἢ προσέλθῃ εἰς τὸ «φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», ἄνευ διακρίσεως οὐδεμιᾶς: «Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος, οὐδὲ Ἕλλην· οὐκ ἔνι δοῦλος, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.» Πᾶς ὁ εὐτυχήσας, διότι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς, καὶ ἐνάρετοι, καὶ ὁσίως βιοῦντες, οἱ μελετῶντες τὰς ἱερὰς Γραφάς, ἐπεθύμησαν τὰς μακαρίας ἡμέρας τῆς θειικῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ δὲν τὰς εἶδαν. Δεῖξον ἡμῖν, Κύριε τὸ ἔλεός σου, ἔκραζε ψάλλων ὁ προφητάναξ. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ, εἶπεν ὁ πρεσβύτης Συμεών, ὅταν ἔλαβεν Αὐτὸν τεσσαρακονθήμερον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας του. «Μακάριοι οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν».

Ὁ ἀπωλεσθεὶς Παράδεισος διὰ τὸν ὁποῖον τόσα πικρὰ δάκρυα ἔχυνε ὁ ἔκβλητος τάλας Ἀδὰμ καὶ τοῦ ὁποίου τὰ δάκρυα, κατὰ διαφόρους καιρούς, εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα αἰῶνας τόσα ἔξοχα πνεύματα ἔψαλαν, ὁ τάλας Ἀδὰμ τοῦ ὁποίου τὴν εὐτυχίαν τόσον ἐφθόνησεν ὁ μισάνθρωπος κακὸς δαίμων, ὁ ἀπωλεσθεὶς Παράδεισος ἠνεώχθη διὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὁ Ἰησοῦς εἶνε ἡ θύρα καὶ ἡ εἴσοδος τοῦ Παραδείσου. «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα. Δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὑρήσει.» Ἦλθεν ὄχι ὑποδεικνύων τύπους· τοὺς τύπους καὶ τὰς σκιὰς κατήργησεν. Ἦλθεν ἵνα διαπλάσῃ τὴν ψυχήν· καὶ τὴν διέπλασεν, ὑποδείξας ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. «Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.»«Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς» Ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μόνος ἀναμάρτητος. «Τίς ἐξ ἡμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;» Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ ἔμεινεν ἄνευ ἀπαντήσεως· καὶ οἱ ἀσπονδότεροι ἐχθροὶ δὲν εὑρῆκαν ἀπάντησιν, καὶ θέλει μένει ἄνευ ἀπαντήσεως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ; Ἀθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ, εἶπεν ὁ προφητάναξ. Μόνον δι' Ἐκεῖνον τὸν ἀθῶον χερσὶ καὶ καθαρὸν τῇ καρδίᾳ ἦτο ἡ θέσις, ὡς τὸ ἐγνώρισε καὶ τὸ ἠθέλησεν, ἡ ὑπερτάτη τοῦ Θεοῦ σοφία, τὸ Πνεῦμα, ὁ λόγος, ὁ ἐν ὕδασιν τὴν γῆν κρεμάσας, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, καὶ καταδεξάμενος τὰ ῥαπίσματα, τοὺς κολαφισμούς, τοὺς ἐμπτυσμούς, τὰς ὕβρεις, ὁ τὸν Κόσμον διέπων, καὶ τὸ μυστήριον τῆς οἰκονομίας τοῦ Παντὸς μόνος γνωρίζων, τὴν ἀρχήν, τὰ αἴτια καὶ τοὺς λόγους, ὁ κηρυχθεὶς Θεὸς τοῦ Λόγου, διότι «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.»

Ἐν Μονάχῳ — ΜΑΡΙΑ ΠΙΝΕΛΛΗ

Μία τάξις τοῦ σχολείου τῶν προσφύγων ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ.

ΤΟ ΕΝΔΥΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΟΥ Δος ΑΝΘ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Γ'.

Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ὑγιεινήν,ἀφοῦ κυρίως ἡ ὁμιλία αὐτὴ σκοπὸν ἔχει τὴν μελέτην τοῦ ἐνδύματος ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν. Ὁ κορσὲς μᾶς ἀπησχόλησε πολύ, διότι πολὺς πάντοτε λόγος δι' αὐτὸν ἔγινε, διότι παρεξηγήθη ἡ χρῆσις του καὶ ὁ προορισμός του καὶ διότι τελευταίως τοῦ ἐκήρυξεν ἀμείλικτον πόλεμον ἐπιφανὴς γυνή, ἡ Κάρμεν Σύλβα, μία βασίλισσα ἐστεμμένη μὲ

τὸ τριπλοῦν στέμμα τοῦ θρόνου, τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς ἀρετῆς.

Μετὰ τὸν κορσὲ ἡ ποιότης τῶν ὑφασμάτων τοῦ ἐνδύματος ἔχει μεγάλην ὑγιεινὴν σημασίαν. Τὸ μάλλινον ὕφασμα λεπτὸν καὶ μαλακὸν, ὡς ἐσώρρουχον παρέχει μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν ὑγείαν. Μὲ μίαν λεπτὴν φλανέλλαν, ἡ ὁποία νὰ σκεπάζῃ τὸ στῆθος, τὴν ράχην, τοὺς νεφροὺς καὶ τὴν κοιλίαν, τὸ βρέφος, τὸ νήπιον, ὁ ἔφηβος καὶ ὁ ἐνῆλιξ ἄνθρωπος εἶναι ἐξησφαλισμένοι ἀπὸ πλῆθος κρυολογημάτων καὶ ὀργανικῶν παθήσεων καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ κατὰ τὸ καλοκαῖρι.

Τὸ μάλλινον ὕφασμα καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς ὑφαντικῆς καὶ διὰ τὰ συστατικὰ τοῦ μαλλιοῦ εἶναι κακὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος Κατὰ συνέπειαν διατηρεῖ τὴν θερμότητα τοῦ ἀέρος, τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπιδερμίδος καὶ προφυλάσσει ἀπὸ τὰς ψύξεις, τὰς ἐπιβούλους καὶ καταστρεπτικάς, αἱ ὁποῖαι ἰδίως εἶναι ἐπικίνδυνοι μετὰ ἐφίδρωσιν τοῦ σώματος. Δι᾽ αὐτὸ θέρος καὶ χειμῶνα πρέπει νὰ φοροῦμεν ἐσωτερικῶς φλανέλλας, καὶ εἰς πᾶσαν ἡλικίαν, ἰδίως τὴν παιδικήν, καθ᾽ ἣν τὰ παιδιὰ τρέχουν, πηδοῦν καὶ παίζουν καὶ φυσικὰ εὑρίσκονται εἰς διαρκῆ σχεδὸν ἐφίδρωσιν καὶ εἰς διαρκῆ κίνδυνον κρυολογημάτων. Ἄλλως τε Ἄγγλος ἰατρὸς εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ κάμῃ στατιστικὴν τῶν ἕνεκα τῆς μὴ χρήσεως φλανέλλας ἀσθενούντων παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν τετραπλάσια τῶν φορούντων μάλλινα λεπτὰ ἐσώρρουχα.

Καὶ ἐπιμένω εἰς τὰ λεπτά, διότι τὰ ἐσώρρουχα πρέπει διὰ λόγους ὑγιεινῆς ἐπίσης νὰ εἶναι πάντοτε λεπτὰ καὶ μαλακά, καὶ νὰ ἀλλάσσωνται συχνότατα, τὸ ὀλιγώτερον δύω φορὲς τὴν ἑβδομάδα, καθ᾽ ἃς πρέπει κατ᾽ ἐλάχιστον ὅρον νὰ πλύνεται καὶ τὸ σῶμα.

Ὅσαι ἀποκτήσουν τὴν καλὴν συνήθειαν, νὰ ἐξακολουθήσουν τὰ καθημερινὰ λουτρὰ τῶν μωρῶν των καὶ ὅταν μεγαλώσουν, λουτρὰ χλιαροῦ μόλις νεροῦ, τὰ ὁποῖα γρήγορα γρήγορα γίνονται κάθε πρωὶ μὲ ἕνα σφουγγάρι μέσα εἰς μίαν κοινὴν λεκάνην, ὅπου δὲν ὑπάρχει λουτρόν, αὐταὶ ἐξασφαλίζουν κατὰ τὰ τρία τέταρτα τὴν ὑγείαν τῶν παιδιῶν των, ὅπως τοὺς ἐξασφαλίζουν τὴν καλὴν συνήθειαν τῆς καθαριότητος, ἡ ὁποία εἶναι τὸ πρῶτον καὶ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ὑγείας.

Ἕνα ἄλλο πλεονέκτημα παρουσιάζουν τὰ ἐσωτερικὰ μάλλινα ἐνδύματα. Ὅτι διατηροῦν τὸ σῶμα τόσον θερμόν, ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φορτώνεται κανεὶς μὲ βαρειὰ ἐξωτερικὰ φορέματα καὶ ἐπανωφόρια, τὰ ὁποῖα καὶ κουράζουν φοβερὰ τὸ σῶμα, καὶ τὰς ἐλευθέρας αὐτοῦ κινήσεις ἐμποδίζουν. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν φλανέλλαν ἠμπορεῖ νὰ γίνεται χρῆσις ἰδίως βαμβακερῶν ἀσπρορρούχων διὰ τὸν χειμῶνα καὶ λινῶν διὰ τὸ θέρος. Τὸ λινὸν εἶναι καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, φύσει δροσερὸν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θερμαίνει τὸ σῶμα κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅπου ἡ ζέστη εἶναι ἀνυπόφορος.

Διὰ τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ καταπολεμηθῇ ἀκόμη ἡ συνήθεια τῆς κοντῆς κάλτσας κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἡ γυμνὴ κνήμη, ὅταν ὁ βορειᾶς τσουχτερὸς διατρυπᾷ τὰ κόκκαλα, ἔχει κακὰς συνεπείας διὰ τὴν γενικὴν ὑγείαν τοῦ σώματος.

Ἐπίσης ἡ χρῆσις τῆς καλτσοδέτας ὑπὸ τὸ γόνατο διὰ κάθε ἡλικίαν, παρεμποδίζει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, ἐπιφέρει ἐξοιδήσεις τῶν ἄκρων καὶ τοὺς γνωστοὺς κιρσούς. Ἡ καλτσοδέτες νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸν κορσέ, εἶναι ὁ μόνος τρόπος ἀπαλλαγῆς καὶ φυσικῶν ἀσχημιῶν ἀλλὰ καὶ βλάβης ἐσωτερικῆς ἡ ὁποία πολλάκις τελειόνει εἰς ἐπικίνδυνα οἰδήματα. Τὸ ὑπόδημα πρέπει νὰ εἶναι εὐρύχωρον καὶ τὸ μέτρον νὰ λαμβάνεται καὶ ἀπὸ τοὺς δύω πόδας ἐπάνω εἰς εἶδος ἀχναρ᾽οῦ, διότι καὶ οἱ δύω πόδες σπανίως εἶναι ὅμοιοι, καὶ πάντοτε ὑποφέρομεν τὰς συνεπείας τῆς κακῆς καὶ ἀτέχνου ὑποδήσεως. Ὑπὸ ἔποψιν αἰσθητικῆς ὅσοι φοροῦν στενὰ ὑποδήματα καὶ ὑψηλὰ τακούνια περιπατοῦν τόσον ἄσχημα καὶ δειλὰ καὶ ἄχαρα, ὥστε εἶναι προτιμότερον νὰ ἔχουν μεγάλα πόδια καὶ νὰ φαίνωνται ὀλίγον χαμηλότεροι παρὰ νὰ περιπατοῦν σὰν νὰ ἔχουν πάθει γενικὴν ἐξάρθρωσιν τοῦ σώματος. Ἄλλως τε τὸ στενὸν ὑπόδημα παραμορφώνει καὶ χουδραίνει τοὺς δακτύλους, γεννᾷ τοὺς κάλους, ἕνα μαρτύριον φοβερόν, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει καμμίαν θεραπείαν, διότι ὁμοιάζει μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς Λερναίας Ὕδρας, ὁ ὁποία εὐθὺς ὡς ἐκόπτετο, ἐξαναφύτρωνε πολαπλασιαζομένη.

Τὸ σχῆμα τῶν ὑποδημάτων καθὼς καὶ ἡ οὐσία ἀπὸ τῶν ὁποίων κατασκευάζονται αὐτὰ εἶναι διάφορα ὅπως εἶναι καὶ οἱ τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους τὸ ὑπόδημα στηρίζεται εἰς τὸ πόδι λ. χ. στηρίζεται μὲ κομβία, μὲ ἐλαστικὸν ὕφασμα, μὲ κορδόνια. Ὁ ὑγιεινότερος καὶ πρακτικώτερος τρόπος εἶναι ὁ τελευταῖος, διότι ὄχι μόνον δὲν πιέζουν καὶ δὲν στενοχωροῦν καὶ δὲν ἐρεθίζουν τὸ πόδι, ἀλλὰ καὶ ἠμποροῦμεν κατὰ βούλησιν ν᾽ αὐξήσωμεν ἢ καὶ ἐλαττώσωμεν τὴν πίεσιν τῶν ποδῶν μας ἐὰν χαλαρώσωμεν καὶ σφίξωμεν περισσότερον αὐτά.

Μέρος ἀκόμη τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ στενοχωροῦμεν μὲ τὰ φορέματα εἶναι ὁ λαιμός. Ἡ μόδα τῶν στενῶν καὶ ὑψηλῶν γιακάδων ἔχει ἀφανίσει γυναικείους καὶ ἀνδρικοὺς λαιμοὺς χωρὶς διάκρισιν. Ἀφίνει τὰς ρυτίδας ποῦ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὸ σφιξίματα αὐτὰ τοῦ λαιμοῦ. ἀλλὰ καὶ ἀσφυξίαι καὶ συμφορήσεις καὶ πνιγμοὶ ἔχουν ὡς αἰτίαν τὴν μόδαν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη διὰ νὰ σκεπάζῃ ἀρχικῶς λαιμοὺς χοιραδικοὺς μὲ οὐλὰς κακομόρφους.

Νομίζω ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ προσθέσω, ὅτι ἀρκετὴν ἔκαμα κατάχρησιν τῆς ὑπομονῆς σας καὶ ὅτι ἠμπορῶ νὰ τελειώσω μὲ τὴν ἑξῆς παρατήρησιν. Ὅτι ἡ φύσις γενναία πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔπλασεν ὡραῖον καὶ ἁρμονικὸν καὶ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν μηχανισμόν του καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικήν του μορφήν Τὸν ἐπροίκισε δὲ μὲ λογικόν, διὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ διατηρῇ ὅλα τὰ χαρίσματά της καὶ πρὸ πάντων τὴν ὑγείαν, τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατον. Εἰς τὴν γυναῖκα ὡς μητέρα, ἡ ὁποία δίδει μαζὴ μὲ τὴν πρώτην τροφήν, τὴν ζωὴν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἐναπόκειται νὰ φρουρήσῃ ἄγρυπνος τὴν ὑγείαν τοῦ παιδιοῦ της, νὰ τὸ προφυλλάξῃ ἀπὸ κάθε κίνδυνον, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ σπουδαιότερος μετὰ τὴν τροφὴν καὶ τὸν ἀέρα εἶναι τὸ ἔνδυμα, καὶ νὰ γίνῃ οὕτω ἡ ἰσχυρὰ ἀναγεννήτρια τῆς φυλῆς, ἡ ὁποία, ὅταν ἀνήκει εἰς ἕνα τόσον ὡραῖον καὶ μεγάλο καὶ εὐγενικὸ παρελθὸν, ἔχει καὶ ἀνάλογα καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις διὰ τὸ μέλλον.

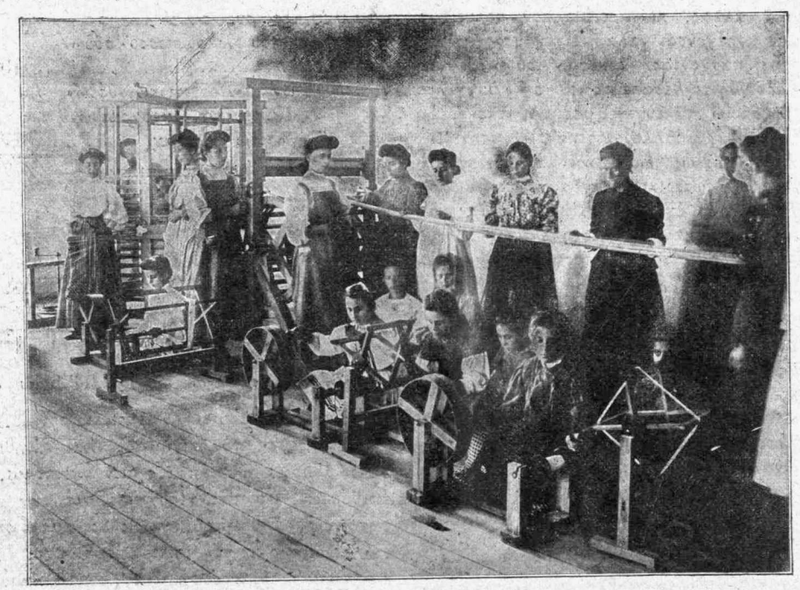

Προπαρασκευὴ διὰ τοὺς ἀργαλιοὺς τοῦ ὑφαντουργείου τῶν προσφύγων.

Η ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ἀπὸ τὸ βιβλίον τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως τῶν προσφύγων, παραθέτομεν σήμερον τὰς παραγράφους, τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν δρᾶσιν τῶν δύω ἐπιτροπῶν τῶν Κυριῶν, ὡς καὶ πρὸς τὸ διατεθὲν ποσὸν ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1906 μέχρι τοῦ 1909.

Παραθέτομεν ἐπίσης εἰκόνας ἀναφερομένας εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς ἐργασίας, τῶν σχολείων καὶ ἐν γένει τὴν συστηματικὴν καὶ εὐμέθοδον τάξιν, ἡ ὁποία ἐπεκράτησε καθ᾽ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διατροφῆς καὶ παροχῆς στέγης καὶ παντὸς χρειώδους εἰς τοὺς πρόσφυγας, διὰ τὴν ὁποίαν θερμὰ ὀφείλονται συγχαρητήρια πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπήν.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΥΡΙΩΝ

Καθ᾽ ὃν χρόνον συνέστη τὸ Γραφεῖον τῆς περιθάλψεως ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ παρεκάλεσε καὶ τὴν Ἕνωσιν τῶν Ἑλληνίδων νὰ συνδράμῃ τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς περιθάλψεως. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθη εἰδικὴ ἐκ 30 διακεκριμένων κυριῶν ἐπιτροπή, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Κας Ἑλένης Γρίβα καὶ τὴν ἀντιπροεδρείαν τῆς Κομίσσης Λ. Ριανκούρ, ἥτις προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας ἐπὶ ἑξάμηνον λειτουργήσασα. Αἱ κυρίαι ἐπεσκέπτοντο καθ᾽ ἑκάστην τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ οἰκήματα τῶν προφύγων, διένεμον εἰς τοὺς πρόσφυγας πανία, στρώματα, ἐφαπλώματα, ὑποθήματα καὶ λοιπὰ εἴδη ἱματισμοῦ, ἐμερίμνων

περὶ τοποθετήσεως κορασίων καὶ παίδων εἰς σχολὰς βιοτεχνικὰς ἢ ἄλλας, καὶ περιέθαλπον πολυειδῶς τοὺς ἀσθενεῖς παρέχουσαι γάλα ἢ εἰσάγουσαι εις νοσοκομεῖα τοὺς πάσχοντας. Ἰδίως ἐν τούτῳ εὐεργετικώτατον ἐδείχθη τὸ θεραπευτήριον ὁ «Εὐαγγελισμός» ἐν τῷ ὁποίῳ τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τῆς προέδρου Κας Ε. Γρίβα, ἐνοσηλεύοντο καθ' ἑκάστην δωρεὰν 15 πρόσφυγες ὡς ἐσωτερικοὶ ἀσθενεῖς, πλεῖστοι δὲ ἄλλοι ὡς ἐξωτερικοί, λαμβάνοντες καὶ φάρμακα ἢ ὑφιστάμενοι ἐγχειρίσεις. Ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξέφρασε δικαίως τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν κυριῶν.

ΑΛΛΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς τῶν κυριῶν καὶ ἄλλαι ἐπιτροπαὶ ἀνεξαρτήτως εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῶν προσφύγων. Οὕτως ἡ πάντοτε ἐνθουσιώδης Κα Αἰκατερίνη Ζλατάνου συνεκέντρωσε περὶ ἑαυτὴν ἐπίλεκτον ἀριθμὸν κυριῶν, αἵτινες συλλέγουσαι πανταχόθεν ἐράνους ἐπελήφθησαν τῆς περιθάλψεως τῶν προσφύγων, εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλεύσεώς των. Αἱ κυρίαι αὗται διένεμον ἄφθονα εἴδη ἱματισμοῦ, γάλα κλπ. ἀπαύστως κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη, συνετέλουν εἰς τὴν εὕρεσιν ἐργασίας διὰ τοὺς πρόσφυγας, καὶ ἐν γένει πολλὰ ἔπραξαν, δι' ὧν ἐπεβοήθησαν μεγάλως τὸ κοινὸν ἔργον τῆς περιθάλψεως, ἐφ' οἷς εὐλόγως ἐκφράζεται αὐταῖς ὁ δίκαιος ἔπαινος. Καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δέ, οἷον ἐν Πειραιεῖ, Βόλῳ, Ἁλμυρῷ. Ὕδρᾳ, Τήνῳ κλπ. κατηρτίσθησαν ὑποεπιτροπαὶ εἴτε ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς εἴτε καὶ ἀνεξάρτητοι, δι' ὧν ἀξία λόγου περίθαλψις παρεσχέθη εἰς τοὺς πρόσφυγας.

Ἡ ὁλικὴ καὶ ὁριστικὴ δαπάνη τῆς περιθάλψεως ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1906 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1908 ἀνῆλθε κατὰ τοὺς πίνακας εἰς δρ. 6.483.446.61. Πλὴν ταύτης ὅμως ὑπῆρχον καὶ προκαταβολαὶ διάφοροι, αἵτινες εἴτε θ' ἀναληφθῶσι βραδύτερον μὴ ἐπιβαρύνουσαι, οὔτε τὰ ἔξοδα οὔτε τὰ ἔσοδα (ὡς προκαταβολαὶ διὰ τὰ παντοπωλεῖα καὶ τὸ ὑφαντήριον) εἴτε θὰ καταστῶσιν ὁριστικαὶ δαπάναι μετὰ τὴν ἐκκαθάρασίν των (ὡς προκαταβολαὶ εἰς ἐπόπτας ἐπαρχιῶν δι' ἐπιδόματα, ἐνοίκια κλπ.). Τῶν τοιούτων προκαταβολῶν τὸ ποσὸν ἀνέρχεται εἰς δρ. 278.000 περίπου, ὥστε συναπολογιζομένων καὶ τούτων ἡ ὁλικὴ δαπάνη μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1908 ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 6.761.446.61.

Τὸ δὲ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐσόδων ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1906 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1908 ἀνῆλθεν εἰς δρ. 7.040.000 (περίπου). Ἐκ τούτων ἡ παρὰ τοῦ ἑλληνικοῦ δημοσίου εἰσφορὰ ἀνῆλθε

κατὰ τὸ ἔτος 1006 εἰς δρ.	100.000
» » » 1907 » »	2.500.000
» » » 1908 » »	4.000.000
ἤτοι ἐν ὅλῳ μέχρι 10)ρίου 1908 εἰς δρ.	6.000.000

τὸ δὲ ἐξ ἐράνων συλλεγὲν ποσὸν ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 440.000 περίπου.

Ὥστε ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ ἐσόδων ἤτοι δραχ.	7.040.000.—
ἀφαιρουμένων τῶν ὁριστικῶν ἐξόδων καὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἀνερχομένων κατα τὰ ἀνωτέρω εἰς δραχ.	6.761.446 61
ὑπολείπονται δρχ. . .	277.553.39

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ἡ κ. Ρονάλδου εἶχεν εἴπει εἰς τὸν δεΛιμεραΐ, ὅτι ἀγαποῦσε τὸν κίνδυνον, καὶ ἀληθινά, πρὸ τριῶν ἑβδομάδων, ἔπαιζε σὰν ἕνα παιδί, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν, μὲ τὰς αἰσθήσεις, μὲ τὴν ματαιότητα ἑνὸς ἀνθρώπου, χωρὶς νὰ ἀμφιβάλλῃ διὰ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὁποῖον ἐξετίθετο. Ἡ ἠθικὴ καὶ φυσικὴ ἀνατροφὴ μιᾶς Ἀμερικανίδος δὲν ἔχει καμμίαν ὁμοιότητα μὲ τὴν τῆς Εὐρωπαίας, προφυλάττει τὴν γυναῖκα περισσότερον καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀρχάς της ἢ τὴν τιμιότητά της. Ἡ Ἑλένη εἶχε, χωρὶς ποτὲ νὰ τιμωρηθῇ, τυραννήσει τοὺς θαυμαστάς της, χωρὶς κανεὶς νὰ προχωρήσῃ περισσότερον ἀπ' ὅτι αὐτὴ ἤθελε. Ὁ κόμης Sant-Anna, αὐτὸς ἦτο ὅλως διόλου ἄλλης ἰδιοσυγρασίας. Αὐτὸ τὸ πλατωνικὸν φλερτάρισμα, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν κατεδίκαζον, τοῦ ἐφαίνετο προσβολή, καὶ ἐνίοτε τὸν ἐξώργιζε μέχρι τῆς ἀγριωτέρας ὀργῆς. Ἡ ἀναχώρησις τοῦ κ. Beauchamp τοῦ ἔκαμε ζωηρὰν εὐχαρίστησιν· εἶχε μαντεύσει τὴν ἀντιπάθειαν του καὶ ἐνόμιζεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν του· τώρα ᾐσθάνετο ὅτι ἡ νέα γυναῖκα ἦτο περισσότερον εἰς τὴν ἐξουσίαν του.

Τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου ὁλόκληρος ἡ ἰταλοαμερικανικὴ συντροφιὰ ἔφυγε ἀπὸ τὴν Λουκέρνην διὰ τὸ Ouchy καὶ ἔμειναν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ὡραία Ὄχθη». Ἂν καὶ Ρωμαῖος ὁ μαρκήσιος Βέργα εἶχε κάποιαν φυσικὴν ἐνεργητικότητα. Ἀναγκασμένος ν' ἀκολουθῇ τὴν βασίλισσαν τῆς Ἰταλίας κατὰ τὴν διαμονήν της εἰς τὰς Ἄλπεις, εἶχεν ἀγαπήσει τὰ βουνὰ καὶ δι' αὐτὸ κατὰ προτίμησιν ἤρχετο εἰς τὴν Ἐλβετίαν. Ὁ Λέλο, ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαποῦσε τὴν φύσιν, ὁ ὁποῖος ἀπεστρέφετο τὰς ἐκδρομὰς ἦτο ἐνθουσιασμένος διότι ἀπηλλάσετο πλέον ἀπὸ τὸ *Ρίγκι* καὶ ἀπὸ τὸν *Πιλάτον* καὶ δὲν εἶχε πλέον νὰ ὑποστῇ παρὰ ὡραίους καὶ εὐχαρίστους περιπάτους εἰς τὴν λίμνην Λέμαν.

Ἐδῶ εἶχεν ὡραῖον κῆπον, θυμάσιες γωνίτσες ὅπου ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ μείνῃ μόνος, καὶ ὅπου τὰ λόγια τῆς ἀγάπης θὰ ἐφαίνοντο ποιὸ ὡραῖα, χίλια ἄλλα πράγματα τὰ ὁποῖα θὰ βοηθοῦσαν τὴν ἐπιθυμίαν του. Καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐγίνετο ζωηροτέρα, μεγαλειτέρα. Ἡ θυμασία ὀμορφιὰ τῆς νέας Ἀμερικανίδος, τὰ πλούσια μαλλιά της, τὰ ὁποῖα ἔλαμπαν σὰν χρυσάφι, ἡ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ ὑγεία της, ὅλα αὐτὰ τὸν ἐτρέλλαιναν. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἡ τόσον ξανθὴ ἀνῆκε δικαιωματικῶς εἰς αὐτὸν τὸν τόσον μελαχροινόν. Καὶ ὅμως ᾐσθάνετο καλὰ ὅτι ἔμενε ψυχρὰ εἰς ὅλας τὰς προσπαθείας του· οὔτε τὰ λόγια του, οὔτε ὁ σιωπηλὸς θαυμασμός του, οὔτε τὸ θερμὸ χάδεμα τοῦ βλέμματός του, δὲν ἦσαν ἀρκετὰ νὰ τὴν συγκινήσουν. Τὸ βράδυ ὅταν τοῦ ἔδιδε τὸ χέρι διὰ νὰ τὸν καλονυχτίσῃ, τὸ εὕρισκε δροσερὸ σὰν μικροῦ κοριτσιοῦ. Ἕνα ἀπόγευμα ὅπου εὑρέθηκαν ἐκτάκτως μόνοι, μέσα εἰς τὸ σαλονάκι της ἐδοκίμασε νὰ τῆς ὁμιλήσῃ δι' ἔρωτα, διὰ πάθος· καὶ τὴν ἔφερε ἐπιδεξίως ἐμπρὸς εἰς τὸ ἀνθισμένον βάραθρον.

Ἄκουσεν ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα, ἔπειτα ἔξαφνα ἠρώτησε μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἡσυχίαν.

—Νομίζετε ὅτι ὁ ἔρως εἶνε ὅπως ἡ θερμότης καὶ ὁ ἠλεκτρισμός, χημικὸν ρεῦμα;

Ὁ Sant-Anna ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν παράξενην ἐρώτησιν.

—Ὁ ἔρως χημικὸν ρεῦμα!.. Ἐπανέλαβε ἀφῃρημένος, δυσπνέων.

—Ναί, οἱ σοφοὶ βεβαιόνουν ὅτι ἠμποροῦν νὰ τὸν ἀναλύσουν, νὰ τὸν μετρήσουν μὲ τὸ γαλβανόμετρον καὶ νὰ τὸν φωτογραφήσουν ἀκόμη...

Ἀκούων αὐτὰ ὁ Sant-Anna, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν του τοῦ ἐφαίνοντο ὡς βλασφημίαι, ἐσηκώθη ἐπῆρε τὸ καπέλλο του καὶ ἔφυγε, ἀφίνων ἔκπληκτον τὴν κ. Ρονάλδου. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἠθέλησε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ μὲ πολλὴν χάριν ὅτι δὲν τὸ ἔκαμε διὰ νὰ τὸν κοροϊδέψῃ.

—Ἀφήσατέ τα αὐτά, δὲν θέλω νὰ γνωρίζω τὰ μυστικὰ τῶν Θεῶν. Δι' ἐμέ, καθὼς λέει ἡ Κάρμεν.

Ὁ ἔρως εἶνε παιδὶ τῶν Βοεμῶν,
Τὸ ὁποῖο ποτὲ δὲν γνώρισε νόμους.
Ἐὰν δὲν μ' ἀγαπᾶς, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ·
Κι' ἂν σ' ἀγαπῶ, φυλάξου ἀπὸ ἐμένα.

Μία Γαλλίς, τιμία καθὼς ἦτο ἡ κ. Ρονάλδου, οὐδέποτε θὰ ἐπέτρεπε νὰ τῆς ἔκαμαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔρωτα.

Ἡ Ἀμερικανὶς δὲν ἀρνεῖται ποτέ, ἕνα «θυμαστήν». Καὶ ὡς τοιοῦτον ἐθεωροῦσε ἡ Ἑλένη τὸν κόμητα Sant-Anna, ἀλλ' οὗτος, δυστυχῶς δὲν εἶχε πλατωνισμόν, ὁ ὁποῖος διακρίνει αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς ἐραστάς, τοὺς κυρίως ὑπερωκεανίους. Εἶχε ἀκόμη τὴν μεγάλην ἀπερισκεψίαν νὰ εἶνε πολὺ φιλάρεσκος μὲ τὸν Βιλὺ Γρέϊ, ὁ ὁποῖος κατὰ παράκλησιν τοῦ ἀδελφοῦ της, τὰς εἶχε συνοδεύσει, αὐτὴν καὶ τὴν θείαν της εἰς τὸ Ouchy. Κάθε πρωὶ ἔκαμνε μὲ τὸν μαρκήσιο Βέργα καὶ τὸν νέον ζωγράφον περίπατον μὲ ποδήλατο. Ὁ Λέλο ὁ ὁποῖος ἀπεστρέφετο φοβερὰ τὴν ἄσκησιν αὐτήν, δὲν ἐλάμβανε μέρος. Ὅταν ἔβλεπε τὴν κ. Ρονάλδου τόσον θελκτικήν, μὲ τὸ ἀγγλικὸ καπέλλο της, τὴν κοντὴ ζακέττα της, τὸ στενὸ φόρεμά της, νὰ πηδᾷ ἐπάνω στὸ ποδήλατό της μὲ τόσην χάριν καὶ νὰ ἐξαφανίζεται τρέχουσα, ᾐσθάνετο φοβερὰν ζήλιαν, ἡ ὁποία ηὔξανε τὸ πάθος του.

Ὁ μαρκήσιος Βέργα διεσκέδαζε ὑπερβολικὰ μὲ τὴν μικρὰν κωμωδίαν, ἡ ὁποία ἐπαίζετο ἐμπρός του, καὶ ὄχι ἀπὸ τίποτε ἄλλο, ἀλλ' ἀπὸ ἀνδρικὴν ἀντιζηλίαν, ἔχαιρε διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ φίλου του.

—Εἶχα δίκηο;—Εἶπε μιὰ βραδιά, ὅπου ὁ Λέλο, ἀφοῦ ἐσυνόδευσε τὴν κ. Ρονάλδου ἕως εἰς τὸν ascenseur, ἐπανήρχετο νὰ καθήσῃ κοντά του, ἀρκετὰ νευρικός.—Τί σκέπτεσαι τώρα διὰ τὴν Ἀμερικανικὴν τιμιότητα;

—Ὅτι ὁμοιάζει θαυμάσια μὲ τὴν πονηρίαν!... Δὲν εἶνε ὁ σεβασμὸς πρὸς ἑαυτάς, εἶνε περισσότερον ἡ εὐχαρίστησις νὰ ἐνοχλοῦν τὸν ἄνδρα καὶ νὰ μὴν τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ θριαμβεύσῃ.

Αὐτὸ ἀκριβῶς!

—Ἔ λοιπόν. νομίζω ὅτι ὅλες ἡ γυναῖκες ἔχουν εἰς τὴν ζωήν τους μίαν στιγμὴν ἀδυναμίας καὶ ἡ κ. Ρονάλδου δὲν εἶχεν ἀκόμη τὴν ἰδικήν της· αὐτὸ εἶνε ποῦ τὴν κάμνει τόσον τολμηράν, ἀλλὰ σὲ βεβαιῶ ὅτι θὰ εὕρω τρόπον νὰ τὴν προκαλέσω καὶ νὰ ὠφεληθῶ ἀπὸ αὐτήν! Εἶνε ἀποφασισμένη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ρώμην αὐτὸν τὸν χειμῶνα...

—Ναὶ ἐγὼ τῆς ἔδωκα τὴν ἰδέαν αὐτήν. . . καὶ σὲ βεβαιῶ πῶς δὲν ἐφανταζόμουν ὅτι σοῦ ἑτοίμαζα τὸν δρόμον!

Δὲν πειράζει ὅμως, γιατὶ νομίζω πῶς χάνεις τὸν καιρό σου.

— Δυνατόν! ἀλλ' ἡ κ. Ρολάνδου δὲν θὰ μὲ κάμῃ γελοῖον, εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου. Ἐὰν δὲν δύναμαι νὰ τὴν κάμω νὰ σεβασθῇ τὸν ἄνδρα, θὰ τὴν κάμω νὰ τὸν φοβηθῇ, αὐτὸ εἶνε τόσο ἀληθινό, ὅσον ὅτι εἶμαι ἕνας ἀπὸ τοὺ,

Sant-Anna! εἶπε ὁ Ἰταλὸς μὲ ὕφος κακό.

Παρὰ τὴν τόλμην της, ἡ Ἑλένη ἀπέφευγε νὰ εὑρίσκεται μόνη μὲ τὸν κόμητα· ἐπέτρεπε νὰ τὴν θαυμάζουν, ἀλλὰ πάντοτε ἐμπρὸς εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους. Εἰς πεῖσμα τῆς ἰταλικῆς του δεξιότητος ὁ Λέλο δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ εὑρεθῇ τελείως μόνος μαζή της. Πολλὲς φορὲς τῆς ἔστησε παγίδες, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πράγματι τιμία, τὰς ἐννόησε καὶ τὰς ἀπέφυγε. Ὁ Sant-Anna ἦτο βέβαιος ὅτι ἂν ἦτο δυνατὸν δι' ὀλίγα λεπτὰ νὰ τῆς ὁμιλήσῃ μόνος, θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὴν συγκινήσῃ, καὶ διαρκῶς ἐζητοῦσε τὸ μέσον νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιόν του.

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ ἐπερνοῦσε ἀπὸ τὸν διάδρομον, εἶδεν ὅτι τὸ σαλόνι καὶ τὸ ὑπνοδωμάτιον τὰ ὁποῖα ἐχώριζαν τὴν κ. Ρολάνδου ἀπὸ τὴν θείαν της, ἦσαν ἐλεύθερα. Ἡ θέα αὐτὴ τοῦ ἐνέπνευσε μίαν ἰδέαν διαβολικήν. Εἰσῆλθε, παρετήρησε μὲ προσοχὴν τὸ μέρος, κατέβηκε βιαστικὸς εἰς τὸ γραφεῖον, ἀνήγγελε εἰς τὸν διευθυντὴν ὅτι προσεχῶς ἔρχεται ὁ γαμβρός του μὲ τὴν ἀδελφήν του καὶ ἐκράτησε δι' αὐτοὺς τὸ διαμέρισμα. Ὡμίλησεν εἰς τοὺς Βέργα καὶ τὴν Ἑλένην διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ὅπου ἐπερίμενε, καὶ διέταξε νὰ στολίσουν μὲ ψυτὰ καὶ μὲ ἄνθη τὸ σαλόνι. Εἶχεν εὕρει ἐκεῖ θαυμασίαν θέσιν, καὶ ἐλογάριαζε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ αὐτήν.

Τὴν ἑπομένην μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅλοι ἐπῆγαν εἰς τὸν κῆπον.

Ἡ βραδειὰ ἦτο ἥσυχη, μυστηριώδης κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Ὁ Sant-Anna ὡδήγησε τὴν Ἑλένην εἰς τὴν ἄκρην τῆς λίμνης. Εἶχε ρίξει ἐπάνω εἰς τὸ ἐλαφρὸ φόρεμά της ἕνα σκοῦρο ἐπανωφόρι, καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ φόρεμα, κάτω ἀπὸ τὸ ὠχρὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, τὰ ἀσκέπαστα μαλλιά της ἐφαίνοντο θαυμάσια. Αὐτὴ μόνη μιλοῦσε, ὁ σύντροφός της περπατοῦσε στὸ πλαΐ της μὲ τὸ κεφάλι κατεβασμένο, ἀπορροφημένος ἀπὸ κάποιαν σκέψιν.

— Τί ἔχετε, ἀπόψε; τὸν ἠρώτησε, δὲν ἔχετε ὄρεξιν.

— Διόλου, ζητῶ τὴν ἐξήγησιν ἑνὸς προβλήματος.

— Μαθηματικοῦ;

— Ὄχι ψυχολογικοῦ.

— Ἀ! αὐτὸ μὲ ἐνδιαφέρει, ἠμπορῶ νὰ μάθω τί πρόβλημα εἶνε;

— Βεβαίως καὶ ἠμπορεῖτε νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὸ λύσω καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, διότι εἶσθε σεῖς ἡ ἰδία τὸ πρόβλημα.

— Ἐγώ;

— Ναί, ἐρωτῶ πάντοτε τὸν ἑαυτόν μου, πῶς μὲ τὴν νεότητά σας, μὲ τὴν καλλονήν σας καὶ τὴν νοημοσύνη σας, σᾶς εἶνε δυνατὸν νὰ ζῆτε χωρὶς ἔρωτα;

— Χωρὶς ἔρωτα!...ἀλλ' ἀγαπῶ τὸν σύζυγόν μου· μοῦ ἀρκεῖ κάλλιστα, σᾶς βεβαιῶ. Εἶνε θαυμάσιος ἄνθρωπος, εἶπε ἡ κ. Ρολάνδου, ποτέ μου δὲν συνήντησα ἄνθρωπον ὡς αὐτὸν καὶ δὲν θὰ συναντήσω ἴσως ποτέ.

— Καὶ ὅμως εὑρίσκεσθε ἐδῶ, θελληματικῶς μακρυὰ ἀπὸ αὐτόν· κατήντησα νὰ πιστεύω ὅτι σεῖς οἱ Ἀμερικανίδες ἔχετε διὰ τοὺς συζύγους σας αἴσθημα ἰδιαίτερον, αἴσθημα τὸ ὁποῖον σᾶς ἐπιτρέπει νὰ ταξειδεύετε, νὰ διασκεδάζετε, νὰ εἶσθε εὐτυχεῖς χωρὶς αὐτούς. Ὅταν ἀγαπᾷ κανείς, ὁ χωρισμὸς εἶνε κάτι φοβερόν.

Ἡ κ. Ρονάλδου ἤρχισε νὰ γελᾷ.

— Εὐτυχῶς δὲν αἰσθανόμεθα τίποτε φοβερόν. Ἐκτὸς τούτου δὲν ζοῦμεν ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν ἄνδρα.

— Ὄχι; Καὶ γιὰ ποιὸν λοιπὸν ζῆτε;

— Διὰ τὴν οἰκογένειαν, διὰ τὴν κοινωνίαν, διὰ τοὺς φίλους μας. Ἔπειτα πρέπει ν' ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμα μας, νὰ προχωρήσωμεν πρὸς τὰ ἐμπρός, νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ὁμοίων μας.

Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, τοῦ τόσον νέου, ὁ Λέλο ἔκπληκτος, ἔμεινε χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν καὶ ἐκύτταζε τὴν νέαν γυναῖκα.

— Ἀστειεύεσθε;

— Διόλου.

— Καὶ αὐτὸ σᾶς ἀρκεῖ;

— Τελείως.

— Δὲν ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε ἄλλο σεῖς;

— Ἔχω ἀκόμη ἀνάγκην, ἀπὸ μίαν ἀγάπην ἀληθινήν, διαρκῆ καὶ αὐτὴν τὴν ἔχω!...ἀπεκρίθη ἡ κ. Ρονάλδου μὲ ἀξιοπρέπειαν.

Ὁ Sant Anna ἐπανέλαβε τὸν δρόμον του.

— Τὸ ἐμάντευσα καλά, εἶπε, ὑπάρχει εἰς σᾶς μία ἄγνοια τὴν ὁποίαν ἠσθάνθην, ἡ ὁποία μὲ ἐξέπληξε καὶ μὲ ἔθελξε. Ἀγνοεῖτε ἀκόμη τί θεῖον περικλείει ἡ ζωή. Θὰ τὸ μάθετε μίαν ἡμέραν... καὶ θὰ ἔδιδα δέκα ἔτη τῆς ζωῆς μου, διὰ νὰ εἶμαι ἐκεῖνος, ὅπου θὰ σᾶς τὸ μάθῃ! ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴν σιγανὴν καὶ συγκινημένην.

Διὰ πρώτην φορὰν ἡ Ἑλένη ἐφάνηκε ταραγμένη, ἀλλ' ἀμέσως συνῆλθε.

— Μὴν λέγετε, ἀνοησίας, εἶπε, καὶ ἂς ἐπιστρέψωμεν.

Ὁ Λέλο ἐδάγκασε τὰ χείλη.

— Ὅπως θέλετε, ἀπήντησε ψυχρῶς.

Ἡ κ. Ρονάλδου ἐτελείωσε τὴν βραδιά της εἰς τὴν βεράνδα μαζὴ μὲ τοὺς δὲ Βέργα, τὸ

Βιλὺ Γρέϋ καὶ μερικοὺς ἄλλους γνωρίμους. Ἐξαιρετικῶς τὴν βραδιὰ ἐκείνη ἦτο ἀφῃρημένη καὶ σιωπηλή. Ὅταν συναντοῦσε τὰ μάτια τοῦ Sant Anna, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο λίγα βήματα μακρύτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, εἰς μίαν σκοτεινὴν γωνίαν, ἡ κίνησις τῆς κουνητῆς πολυθρόνας της ἐγίνετο ταχυτέρα καὶ ἐπρόδιδε τὴν νευρικότητά της.

Ο ΜΑΡΤΥΡΑΣ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

Ἱερεὺς χριστιανὸς θυσιαζόμενος ἀπὸ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ.

Ἔψεναν τὸν ἱερέα καὶ ὁ Ἀλῆς ἐφώναζε τῶν δούλων του·

Τὰ κάρβουνα τοῦ σκύλλου ἀνάριια ἀνάριια.

Εἶχε μίαν ἀπίστευτη ἰλαρότητα. Πῶς; τάχα ἀναπαύεται εἰς δροσερὴ χλωρασιά; Καὶ ὁ Ἀλῆς περιπαίζοντάς τον· «Τί σοῦ φαίνεται, ἅγιε ἄνθρωπε; »βλέπω καλά, ὅτι εἶσαι συνηθισμένος νὰ θαυματουρ»γῇς· ὁλοένα γυρίζεις, δίχως νὰ κινᾶς μήτε χέρι »μήτε πόδι, κ' εἶσαι ὅλος ἕνα κομμάτι. Εὖγέ σου· »Παρακάλει τὸν Ἰησοῦ νὰ σὲ σώσῃ τὸ γληγορή»τερο.» «Τότε ὁ ἱερέας κινῶντας τὰ χείλη του »πλέον φλογερὰ ἀπὸ τ' ἀνθράκια, ἔλεγε· «Εὐλο»γημένη τούτη ἡ φλόγα! Ἀκούω φτερούγιασμα, »ποῦ ἔρχεται μακρόθε, καὶ μοῦ φέρνει τὴν εὐωδία »τοῦ κρίνου Ἀ! σὲ θωρῶ, ἅγιε Ἄγγελε! Βέβαια »ἐσὺ θὰ ἔβρεξες δροσιὰ ἀπάνω εἰς τοῦτα τὰ κάρ»βουνα, ὅμοια μ' ἐκείνη τῶν παιδιῶν εἰς τὴν κάμινο »Τί κάνει αὐτός; Τεντώνει τ' ἀθάνατο δάχτυλο, »καὶ γράφει εἰς τὸν ἀέρα, ὡσὰν εἰς μάρμαρο, μὲ »πύρινες γραμμαῖς πράματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐννοῶ.»

Εἰς τὸ ὅραμα τοῦ ἱερέα ἐφαίνετο ὁ θάνατος τοῦ Πατριάρχη, καὶ οἱ Βασιλεῖς τῆς ἱερᾶς ἑνώσεως ποῦ ἐκαταπολεμοῦσαν τὴν Ἐλευθερία. Ἔβλεπε καὶ Τούρκων κεφαλαῖς, ὁποῦ ἐρροβολοῦσαν μέσα εἰς τὸν λάκκο, ποῦ ἐτριγύριζε τὸ πολιορκημένο Μεσολόγγι, καὶ ἐνθουσιασμένος μάρτυρας τοὺς ἐφώναζε.

Σταθῆτ' ἐκεῖ δὲν σᾶς ξυπνάει 'ς τὸν λάκκον
Ἡ κραυγὴ τῶν σκυλλιῶν καὶ τῶν κοράκων.

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΣΣΑ

Διδάκτωρ μὲ τὸν βαθμὸν Ἄριστα ἀνεκηρύχθη προχθὲς ἡ δις Ἄννα Ἀποστολάκη ἐκ Κρήτης. Αἱ ἐξετάσεις της, ἕνας θρίαμβος ἀκόμη γυναικεῖος, ἔκαμαν ἐντύπωσιν ὄχι μόνον εἰς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς συναδέλφους της φοιτητάς, οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν ἐχειροκρότησαν μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν συνεχάρησαν εἰλικρινέστατα.

Ὥστε μετὰ τὴν ἀριστοῦχον καθηγήτριαν τῶν μαθηματικῶν δα Γονατᾶ ἔχομεν ἀκόμη καὶ μίαν ἀριστοῦχον φιλόλογον εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἄλλων φιλολόγων Ἑλληνίδων, μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ περισσότεραι διεκρίθησαν.

Ἡ δὶς Ἄννα Ἀποστολάκη εἶναι νέα, ἀφελής, χαριτωμένη, πολὺ νόστιμη, χωρὶς γυαλιὰ καὶ κομμένα μαλλιά, ὅπως εἶναι συνήθως αἱ ξέναι διδακτόρισσαι.

Φυσικὰ εἰς τὴν διδασκαλίαν της δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἐπίσης ἁπλῆ, εὐχάριστος, καταληπτή, χωρὶς σχολαστικισμούς, ὅπως καὶ αἱ περισσότεραι ἀπὸ τὰς συναδέλφους της. Καὶ ἐρωτῶ: πόσαι ἀπὸ αὐτὰς εἶναι διωρισμέναι εἰς τὸ Ἀρσάκειον καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα ἐν γένει Παρθεναγωγεῖα; Πόσαι ἀπὸ αὐτὰς ποῦ θὰ ἠμποροῦσαν πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τοὺς διαφόρους δασκάλους νὰ ψυχολογήσουν τὰς μαθητρίας των, διότι καὶ αὐταὶ ἐβασανίσθησαν παιδιὰ μὲ τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀνούσιον σχολαστικισμὸν *τῶν δασκάλων των*, διδάσκουν Ἑλληνικὰ εἰς τὰ διάφορα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Παρθεναγωγεῖα, ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὰ ποῦ διευθύνουν ἀποκλειστικῶς γυναῖκες;

Καὶ ἔπειτα θέλομεν γυναικείαν πρόοδον καὶ ἁπλοποίησιν διδασκαλίας καὶ ἐπίδοσιν ἐν γένει τῆς γυναικὸς εἰς ἔργα ἀνώτερα καὶ μεταρρυθμίσεις ἐκπαιδευτικὰς καὶ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ ψυχικὴν μόρφωσιν ἀνάλογον μὲ τὴν πνευματικήν! Μὲ τὸν σχολαστικισμὸν ὑποθαλπόμενον καὶ ἐνισχυόμενον ἀπὸ τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα μορφώνονται αἱ μητέρες καὶ αἱ σύζυγοι τῶν γενεῶν τῆς αὔριον.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ συναυλία τῆς μεγάλης μας diva ἦτο ὁποία ἐπεριμένετο. Ἕνας θρίαμβος τῆς Τέχνης καὶ μία ἀποθέωσις τῆς καλλιτέχνιδος. Ὅ,τι καὶ ἂν λεχθῇ εἶναι τίποτε. Ἀπλούστατα ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ μετουσιώθη, μετεμψυχώθη, ἔφθασεν εἰς ὕψος ἄφθαστον. Καὶ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ τὴν στολισμένην τὸ βράδυ ἐκεῖνο μὲ πρωτοφανῆ ὡραιότητα, τὸ πλῆθος ἠκολούθει τὴν καλλιτέχνιδα μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ χαράν, μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν ἔρρανε μὲ ἄνθη καὶ ἐπλημμύρει εἰς κάθε διάλειμμα τὴν σκηνὴν μὲ κάνιστρα λουλουδιῶν καὶ τῆς ἔρριπτε περιστέρια καὶ τὴν ἐχειροκροτοῦσε τρελλά, ἀκούραστα. Δὲν ἦτο μόνον θαυμασμὸς ἐνθουσιώδης, ἀλλὰ καὶ μία μεγάλη ἀγάπη καὶ μία ὑπερηφάνεια πρὸς τὴν πρώτην Ἑλληνίδα, ποῦ ἐντὸς δύο ἐτῶν μόλις ἐσκόρπισε τόσην μουσικὴν κίνησιν καὶ ἀνέδειξε τόσας μουσικὰς ἰδιοφυΐας, τόσας ἐρασιτέχνιδας, ποῦ τὴν ἀκολουθοῦν εἰς τὸν μεγάλον δρόμον τῆς Τέχνης.

Θέατρον. Τὸ Βασιλικὸν Θέατρον θὰ ἐνθυμηθῇ καὶ πάλιν περασμένους θριάμβους. Ἡ δις Μαρίκα Κοτοπούλη, ἀφοῦ ἔδρεψε δάφνας εἰς τὴν Κ)πολιν καὶ εἰς τὴν Σύρον ἐνοσταλγησε καὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηνῶν τοῦ χειμῶνος, τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ὡραῖον κοινὸν τῶν πρώτων της ἐδῶ θριάμβων, καὶ τὸ ὡραῖον καὶ χρυσοστολισμένον καὶ πλούσιον εἰς σκηνοθεσίας Βασιλικὸν Θέατρον. Καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Βασιλέα

μαζὴ μὲ τὸν κ. Φύρστ, τὸν συμπαθῆ πρωταγωνιστὴν τοῦ Βασιλικοῦ, τὴν χάριν νὰ δώσῃ κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα μίαν σειρὰν παραστάσεων. Φαίνεται ὅτι εἰς τὸ δραματολόγιόν της ὑπάρχουν καὶ νέα πρωτότυπα ἔργα, τὰ ὁποῖα εἰς τοιοῦτο ὡραῖον περιβάλλον θὰ ἀναδείξουν καὶ πάλιν τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον εἰς περιωπὴν ἀνταποκρινομένην εἰς τὸν Ἐθνικὸν προορισμόν του.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Δύω ὡραίας κοσμικὰς Πασχαλινὰς συγκεντρώσεις διωργάνωσαν δύω ἀπὸ τὰ εὐεργετικὰ τῆς πόλεώς μας σωματεῖα. Ἡ Σηροτροφικὴ Ἑταιρεία τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα εἰς τὸ Ἀκταῖον καὶ ἡ Μακεδονικὴ Περίθαλψις τὴν Πέμπτην τοῦ Πάσχα εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Λέσχην. Ἐδῶ ὁ χορὸς φέρει ἐθνικὸν χαρακτῆρα, διότι ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις του συντηροῦνται καὶ ἐκπαιδεύονται τὰ ὀρφανὰ παιδιὰ τῶν θυμάτων τῆς Μακεδονίας. Ἀρκεῖ τὸ ὄνομα τῆς ἀντιπροέδρου τοῦ σωματείου κ. Παύλου Μελᾶ διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν μεγάλον σκοπὸν τοῦ ἔργου καὶ νὰ προκαλέσῃ συγκέντρωσιν ὅλων ποῦ ἠμποροῦν νὰ διαθέσουν ἓξ δραχμὰς, διὰ νὰ περάσουν ἕνα ἀπόγευμα εὐχάριστον καὶ νὰ βοηθήσουν εἰς τὸ μεγάλον καὶ ὡραῖον ἔργον της ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐθυσίασε καὶ ἔχασε τὸ πᾶν ὑπὲρ τῆς Μακεδονικῆς Ἰδέας.

Εἰς τὸ Ἀκταῖον ἐπίσης ἡ χορευτικὴ κίνησις προμηνύεται πολὺ ζωηρὰ καὶ ἡ ἑορτὴ πολύκοσμος καὶ ἐπιτυχής, ἂν κρίνῃ ἀπὸ τὴν ἀκούραστον δραστηριότητα τῆς Προέδρου τῆς Σηροτροφικῆς κ. Αἰκ. Ζλατάνου, ἡ ὁποία προήγαγε τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς ἐπικερδεστέρας βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον.

Μὲ μίαν ἐπιτροπὴν κυριῶν πολὺ δραστηρίαν, μὲ ἕνα ζῆλον ἀνεξάντλητον, ἱδρύθησαν ὑποεπιτροπαὶ τῆς Ἑταιρίας αὐτῆς εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, διανέμονται κατ' ἔτος χιλιάδες μωρεοδένδρων καὶ μεταξωσπόρου, παντοῦ στέλλονται γεωπόνοι πρὸς διδασκαλίαν δωρεάν, γίνονται διαλέξεις, τέλος κατωρθώθη μία μεταξωτὴ κίνησις μοναδική. Ἀποτέλεσμα μετὰ ὀλίγα ἔτη: ἀποκλεισμὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς μετάξης ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἄνθησις μιᾶς πλουσιωτάτης γυναικείας βιομηχανίας, φθήνια τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων καὶ πλουτισμὸς χιλιάδων πτωχῶν γυναικῶν. Ἰδοὺ καὶ ἄλλη εὐεργεσία ἐθνικὴ καὶ ἐξυπηρέτησις ἰδανικοῦ, τὸ ὁποῖον ὅλοι ὀφείλουν νὰ ἐνθαρρύνουν.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἀρνάκι. Τὸ ἀρνάκι τοῦ γάλακτος εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶναι τὸ νοστιμώτερον κρέας καὶ χωνεύεται ἀπὸ ὅλα τὰ στομάχια. Μόνον οἱ εἰς ἀνάρρωσιν πρέπει νὰ τὸ ἀποφεύγουν, διότι εἶναι δύσπεπτον διὰ στομάχια ἐξηντλημένα. Ἐπίσης οἱ πολλοὶ ἀρθριτικοὶ διότι τὸ κρέας του ἔχει πολλὴν κόλαν. Κατὰ προτίμησιν τὸ ἀρνάκι πρέπει νὰ τρώγεται ψητὸ σούβλας ἢ σχάρας καὶ φούρνου. Τὸ βραστὸ ἀρνάκι εἶναι δύσπεπτο.

Γιὰ τὸ ψητὸ τῆς σούβλας δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν ἐδῶ. Ὅλοι ξεύρουν πῶς γίνεται καὶ ὅλοι τὸ κατασκευάζουν ἐξαίρετα. Ἀλλ' εἶναι τὰ δευτερεύοντα πιάτα τοῦ ἀρνιοῦ, ὡς τὰ ποδαράκια τῶν ἀρνιῶν καὶ τὰ ἐντόσθια καὶ ἡ ἐντράδες.

Ποδαράκια. Τὰ καθαρίζετε καὶ τὰ βράζετε 5 λεπτά Χωριστὰ λυόνετε εἰς κρύο νερὸ πέντε κουταλιὲς φαρίνα καὶ προσθέτετε κρομμύδια, καρότα, χορταρικὰ τοῦ βραστοῦ, ἁλατοπίπερο, μισὸ ποτήρι ἄσπρο ξύδι. Μέσα εἰς αὐτὰ βάζετε τὰ ποδαράκια καὶ τὰ σιγοβράζετε ἕως ὅτου νὰ ξεκολλήσουν ἀπὸ τὰ κόκκαλα. Τότε τὰ περνᾶτε ἀπὸ λεπτὸ ἄσπρο πανί. Χωριστὰ λυώνετε φρέσκο βούτυρο ἀγελαδινὸ καὶ τὸ δένετε μὲ δύο κουταλιὲς φαρίνα, ἔπειτα προσθέτετε 2—3 κρόκους αὐγῶν, δένετε τὴν σάλτσα καὶ τὴν ρίπτετε μέσα εἰς τὸ περασμένο ζουμὶ τῶν ποδαριῶν. Προσθέτετε καὶ τὰ ποδαράκια καὶ ἂν ἔχετε μανιτάρια ψιλοκομμένα καὶ βρασμένα καὶ μισὸ λεμόνι.

Πασχαλινὴ ἑλληνικὴ σοῦπα. Κόπτετε τὰ ἐντεράκια καὶ τὰ φλεμονάκια τοῦ ἀρνιοῦ ψιλά, ψιλά, τὰ κοκκινίζετε μὲ φρέσκα κρομμυδάκια καὶ ἄνιθο καὶ σβύνετε ἂν θέλετε μὲ ὀλίγο ἄσπρο κρασί. Τὰ ρίπτετε μέσα εἰς τὸ ζουμὶ τοῦ κρέατος καθὼς καὶ ὀλίγο ρύζι καὶ τὰ δένετε μὲ αὐγολέμονο.

Πασχαλινὴ ἐντράδα. Πέρνετε ἄφθονα κρομμύδια ξερὰ καὶ φρέσκα, τὰ βράζετε μὲ νερὸ καὶ βούτυρο, ὥς που νὰ λυώσουν, προσθέτετε 2 μάτσα ἄνιθο, τὰ περνᾶτε ἀπὸ τρυπητό. Κοκκινίζετε μὲ βούτυρο πέντε λεπτὰ τὰ σκοτάκια, φλεμονάκια, ἐντεράκια καὶ τὴν καρδιὰ τοῦ ἀρνιοῦ, καὶ ἔπειτα τὰ ρίπτετε νὰ πάρουν μιὰ βράσι μέσα εἰς τὴν σάλτσα, τὴν ὁποίαν ἀραιόνετε μὲ ὀλίγο νερό. Τὰ δένετε μὲ παχὺ αὐγολέμονο. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον κατασκευάζετε καὶ τὰ ὑπόλοιπα τοῦ ψητοῦ ἀρνιοῦ ἢ καὶ στῆθος ἀρνιοῦ.

Πασχαλιναὶ Ἑλληνικαὶ συνήθειαι. Ἄλλοτε τὰ κόκκινα αὐγὰ τοῦ Πάσχα προσεφέροντο μέσα εἰς μικρὰ κουλουράκια τοιούτου σχήματος, ὥστε νὰ ἐφαρμόζεται ἀκριβῶς τὸ αὐγὸ μέσα. Τὰ κουλουράκια αὐτὰ αἱ κυρίαι τοῦ παλαιοῦ καιροῦ ἐζύμωναν καὶ ἔπλαθαν μόναι των μὲ τέχνην καὶ προσοχήν. Ἡ ζύμη των κατεσκευάζετο, ὅπως τῶν κουραμπιέδων, ἀλλὰ μὲ ὀλιγωτέραν ζάχαριν. Ἡ μεγάλη τέχνη ἦτο εἰς τὸ πλάσιμον καὶ τὸ στόλισμα, ἀληθινὸν λεπτεπίλεπτον κέντημα ἢ μᾶλλον ὡραῖον ἀνάγλυφον. Καὶ δι' αὐτὸ τὸ ψήσιμον ἔπρεπε νὰ γίνῃ μὲ τέχνην, ὥστε νὰ μὴ ροδίσῃ τὸ ὡραῖον λευκὸν ἀνάγλυφον.

Γιατὶ νὰ χαθοῦν αἱ ὡραῖαι αὐταὶ συνήθειαι;

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ καθυστεροῦσαι συνδρομὰς τοῦ παρελθόντος νὰ τὰς στείλουν.